

# JUTRO

## Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Izhaja ob 4. zjutraj.  
 Stane mesečno Din 25.—; za ino-  
 zemstvo Din 40.— neobvezno.  
 Oglasi po tarifu.  
**Uredništvo:**  
 Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/l.  
 Telefon šte. 72, ponoči tudi  
 šte. 34.

Upravništvo: Ljubljana, Prečernova  
 ulica št. 54. — Telefon št. 46  
 Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prečernova  
 ulica št. 54. — Telefon št. 46  
 Podružnici: Maribor, Barvaška ulica  
 št. 1 — Celje, Aleksandrova cesta.  
 Račun pri poštne čk. zavodu v Ljub-  
 ljana št. 11.849. — Praha číslo 78.180.  
 Wien, Nr. 105.741

Ljubljana, 6. julija.

Danes je podal v pariški poslanski zbornici finančni minister in podpredsednik ministrskega sveta Joseph Caillaux prvi del tekoče pričakovanega ekspoziceja o francoskem finančnem položaju. Na jutrišnji seji bo nadaljeval s svojimi izjavami. Kolikor doslej izhaja iz Caillauxovega ekspoziceja, se Briandov finančni minister v glavnih točkah strinja s mnenjem, ki ga je podala komisija finančnih izvedencev, imenovana še pod Caillauxovim prednikom, Raoulom Péreotom.

Izvedeniško poročilo izjavlja uvodoma, da je njen načrt nedeljiva celota, ki se mora izvesti hitro in diskretno in neovirano od počasnosti in kolebljivosti parlamentarizma. Zato predlagajo izvedenci, da podeli parlament vladi polnomočje za izvedbo sanacijskega načrta.

Iz izvedeniškega poročila, ki je izšlo v pondeljek v pariškem časopisu, sledi na prvi pogled, da so se strokovnjaki v polni meri zavedali nadvse resnega in kritičnega stanja francoskih financ in da so s svojim pravdomernim enkrat za vselej napravili konec preoptimističnemu razmotrivanju položaja, ki je doslej Franciji samo škodovalo. Izvedeniško poročilo je najtemeljitejši dokument, kar jih doslej obstoja o francoskem finančnem položaju.

Finančni strokovnjaki v vsi odločnosti odklanjajo inflacijsko tendenco, ki ima v Franciji dokaj tajnih, pa tudi odkritih zagovornikov in se izrekajo brez pridržkov za čim hitrejšo stabilizacijo franka.

V vprašanju, ali naj se ta stabilizacija izvede s pomočjo oddaje premoženja in zvišanja dohodnine in lastniškega davka ali pa z najetjem zunanjega kredita, priporočajo izvedenci poslednjo pot. Ravno tako se izrekajo za končno likvidacijo inozemskih dolgov. V splošnem priporočajo izvedenci čim strožjo štedljivost v državni upravi in odklanjajo vse socialistične načrte, ki plašijo kapital in izjavijo njegov bez preko meje. Država mora vestno izpolniti vse obveznosti napram svojim upnikom, tako doma kot v inozemstvu. Izrekajo se za takojšnjo ratifikacijo francosko-ameriškega dolgovnega sporazuma in opozarjajo narod, da se finančna obnova ne more izvršiti brez velikih težav in bolečin. Sleherni odlašanje bi samo poslabšalo kritično stanje.

Najvažnejši pa je nedvomno sklep komisije finančnih izvedencev, naj se uvede nova valuta. Seveda se ta dalekosežni korak ne bi smel podvzeti takoj, marveč bi bil krona vsega sanacijskega dela. Vendar je že samo dejstvo, da se je ta misel izprožila, dokaz, da se je miselno v Franciji izpremetila na dobro.

Se v preteklem aprilu se je velika večina Francozov — prebivalcev malih mest in kmetov — smejala, če ste jim govorili o krizi, o nevarnosti. Nikdar še ni bilo blagostanje večje na deželi, razpolaga z denarjem obilneja, življenje komednejše. Ljudje so pozabljali, da državne finance in vrednost franka niso proporcionalne s cvetočo industrio in bogastvom dežele. Še pred štirimi meseci je bil Caillaux v Franciji nemogoč.

Poslednje tedne pa je začel tudi francoski kmet kupovati dolarje in funte sterlinge, kar je deloma zakrivilo padec franka. To pomeni, da se je francoski kmet prestrašil. Če se je prestrašil, je to znamenje, da je začel razumovati. Njegov strah pa je obenem tudi najprimernejši pogoj za sodelovanje s finančnim ministrom, ki hoče z dalekosežnimi in enegačnimi ukrepi rešiti javno premoženje.

Mnogo je odvisno tudi od francoskega parlamenta. Če Caillaux ostane pri svoji začetni trditvi, da francoskih financ ni mogoče rešiti z navadnimi parlamentarnimi sredstvi, se mora tudi zbornica odreči malenkostnim strankarskim skrbem, ki ne spadajo v današnji tragični čas in dovoliti vladi polnomočje, brez katerih se obetajo tudi Franciji usodopolni dnevi katastrofne inflacije, kakor jih je poznala Nemčija za kancelerja Cuna.

### Churchill o francoskih vojnih dolgovi

London, 6. julija (brez.). Na interpelaciji o konsolidaciji francoskih vojnih dolgov v današnji seji spodnje zbornice je izjavil finančni minister Churchill, da je angleška vlada v tem vprašanju neprestano v zvezi s francosko vlado. Minister je nadalje izjavil, da francoski finančni minister Caillaux ni prošil angleške vlade pomoči v svrhu stabilizacije francoskega franka.

### Znižanje vojaške službe v Rusiji

Moskva, 6. julija d. Sovjetska vlada namerava znižati aktivno službovanje v rdeči vojski za šest mesecev. Kot vzrok se navaja štednja. Svet ljudskih komisarijev je odobril načrt komisarja za vojno. Kot nadomestilo za skrajšno aktivno službo se bo podaljšala vojaška izobraževalna doba.

### G. Uzunović prihaja danes na Bled

Da poroča kralju o ukrepih vlade za pomoč poplavljenim krajem. — Narodna skupščina bo zopet sklicana? — Vode padajo, vreme se boljša.

Beograd, 6. julija p. Generalna direkcija voda je izdala zvečer službeno poročilo, v katerem pravi, da so začele vse reke in potoki padati. Voda preti le od Donave, ki je zopet narasla pri Pasovi za 43 cm in pri Dunaju za 90 cm. V okolici Sombora je stanje nespremenjeno, mestoma pa je voda že začela padati. Pri Apatinu je padla Donava za 21 cm. Zaradi naraščanja Donave v njenem gornjem in srednjem toku še vedno ni minula nevarnost in je treba nasipe, ki so vsled silnega pritiska vode dobili na več mestih velike razpoke naglo utrjevati. Stanje je še vedno kritično. Škoda se ni ugotovljena, ker manjka še precej podatkov. Vendar se vidi iz dosegljivih poročil, da je škoda ogromna.

Vsi politični krogi brez razlike strank živahno razpravljajo o poročilih, ki prihajajo od vseh strani o stanju povodnjih. Na mnogih krajih je uničena vsa letina. Na dvoma, da bo morala država izdatno prisločiti poplavljenec na pomoč. V to svrhu je imel predsednik vlade Uzunović danes več sestankov z notranjim in finančnim ministrom in tudi s predsednikom skupščine Tričkovićem. Razmotrivali so, kako naj oblastva čimprej in izdatne prisločkijo strošno prizadetemu prebivalstvu na pomoč. Vladi povzroča velike skrbi že samo način kako naj se to zgodi, ker nima, kakor vse kaže na razpolago zadostnih kreditov. Sedaj že tudi vladni krogi priznavajo, da je imel Pribičević prav, ki je zahteval sklicanje Narodne skupščine, ki naj odobri potrebne kredite. Ti krediti bodo morali znašati težke milijone. Vlada računa pri tem, da ji opozicija ne bo delala sitnosti. Finan-

ni minister dr. Perić je bil zvečer v razgovoru z novinarji zelo rezerviran. Popoldne sta se odpeljala predsednik skupščine Tričković in kot zastopnik vlade prometni minister dr. Jovanović v Bačko in Baranjo, da na licu mesta ukretna vse potrebno v zaščito pred nadaljnjo škodo. Izzvalo je začudenje, da ni odšel na kraj nesreč resortni minister Pucelj.

Nocoj je odpotoval na Bled ministrski predsednik Uzunović, kar je zbudilo veliko pozornost. Kakor se doznava, se je peljal g. Uzunović na Bled, da sproča kroni o stanju povodnjih na poziv kralja. Govori se, da je Uzunovičeva agencija v zvezi s skorajšnjim sklicanjem zbornice in z načinom, kako naj prisločki država oškodovancem na pomoč.

Zvečer je bila glavna železniška proga v Srbiji med Nišem in Beogradom na onih krajih, kjer je voda pokvarila progo, toliko popravljena, da morejo vlaki zopet voziti, čeprav zelo previdno. Promet je bil vzpostavljen tudi na nekaterih pokvarjenih strankah progah, tako posebno proti Mladenovcu in na železnici Lapovo-Kragujevac.

Po današnjih poročilih se je vreme skraj v celi državi izboljšalo in dež je prenehal.

Beograd, 6. julija p. Opoldne sta imela g. Uzunović in Tričković konferenco, o kateri je g. Tričković izjavil, da je veljala poplavam. Dejansko sta razpravljala o vprašanju sklicanja Narodne skupščine, kakor je to zahteval klub SDS in ki postaja. Izgleda neodločljivo, ako si hoče vlada zagotoviti zadostnih sredstev za pomoč poplavljenim krajem.

### Pomen današnje zagrebske seje HSS

Tudi Radić se odpravlja na Bled. — Taktične poteze radičevcev in radiklov. — Govorice o spremembi volilnega reda.

Zagreb, 6. julija p. Danes se je vrnil v Zagreb St. Radić. Odklonil je vsako izjavo, češ vse bo napisano v jutrišnjem "Domu". Še zvečer je imel Radić konferenco z nekaterimi svojimi najožijimi pristajši, s katerimi je pripravil sklepe za jutrišnji sestanek kluba HSS.

V njegovi okolici se je nocoj govorilo, da je položaj precej resen. Radić smatra, da bi morala Narodna skupščina čim prej donesti agrarni zakon za Dalmacijo, kakršnega je sestavil minister Šibenik, ki ga pa radikali odklanjajo. Ni izključeno, da bo Radić iz tega napravil vprašanje. Tudi hoče zahtevati takojšnjo sklicanje parlamenta, na kar se je pa vlada že pripravila s tem, da sedaj sama lansira vesti o skorajšnjem sestanku Narodne skupščine. Radić grozi, da bo radikale že pritisnil in govorijo njegovi najbližji, da se poda prihodnje dni na Bled, da intervirna pri kralju.

Beograd, 6. julija p. Vajnejših političnih dogodkov danes ni beležiti. Mnogi znaki pa govore, da se pripravljajo za kulisami interesantne politične poteze. Precej pozornosti vzbujajo vesti, da so zopet pričeli razgovori radikalov z davidovičevci glede vstopa te grupe v

vlado. Te razgovore zlasti forsira takozvani radikalni centum, ki bi hotel doseči dva cilja: ojačiti svojo pozicijo napram Pašiču, katerega vrnitev nanznanjajo njegovi prijatelji za 20. t. m. ter dobiti rezervo proti radičevcem. Poznavalci razmer so glede teh pogajanj jako skeptični ter opozarjajo na bližajočo se občinske volitve v Srbiji, pri katerih si bodeta stala kot glavna protivnika nasproti radikalna in Davidovičeva stranka.

Interesantno je, da se radikali z ozirom na svoje oslabilne pozicije zelo živahno bavijo z idejo odprave proporcnega volilnega sistema, ki naj bi ga nadomestil sistem individualnih kandidatov po okrajih po principu relativne večine. Ta sistem odpira vrata predvsem volilnemu nasilju vlade. Zatrjuje se, da je tudi Radić za volilno reformo, a on bi hotel nemški sistem postavljanja kandidatnih list za vso državo, kar daje voditeljem strank vso odločitve glede kandidatov v roke. Vsekakor je dejstvo, da se v krogih vladne večine resno razmotriva vprašanje spremembe volilnega reda, kar je dokaz, da vlada računa s skorajšnjimi novimi volitvami.

### Radikali se tožarijo pri kralju

Brzjavka podžupana Bobiča Nj. Veličanstvu. — Muke glavneba odbora NRS. — Radikalni proglaš za občinske volitve v Srbiji.

Beograd, 6. julija p. Borba med obema frakcijama radikalne stranke dobiva vedno večji obseg. Ker so mu nasprotniki razbili v nedeljo shod, je poslal podžupan Bobič kralju na Bled sledečo brzjavko: Zborovanje viračarskih radikalov, na katerem sem imel na njihov poziv podat obračun svojega dela kot podpredsednik beograjske občine, so orožniki pod vodstvom polic. komisarja nasilno razbili in razgnali moj shod. Udeleženci zborovanja so dobili vtis, da je bilo razbitje zborovanja inscenirano, ker je bilo med izvajci opaziti tudi uradni kabinet notranjega ministra Beograjski prebivalci so osramočeni po takim nasilju. Kot zastopnik občinske samouprave smatram za svojo sveto dolžnost, da predložim Vašemu Veličanstvu to poročilo kot nasledniku zaščitnikov narodnih svobodščin od Črnege Jurija do danes. Zato prošim Vaše Veličanstvo, da izvoli posvetiti svojo pozornost gaženju temeljnih načel demokracije, ki je že nekaj generacij dokazala svojo nezlomljivo voljo, da noče kloniti pred takimi nasilji. Vašemu Veličanstvu vdati namestnik predsedalca beograjske občine Miloš Bobič.

Beograd, 6. julija p. V Beogradu so pripeli zastopniki obeh frakcij NRS, ki se točeta tudi po raznih občinah Srbije, kjer so za 15. avgust razpisane obč. volitve. Radikalni glavni odbor ima sto muk, da bi izgladil spore, ki jih je vedno več. Danes popoldne je imel sejo na kateri je poročal dr. Luza Marković o besedilu proglaš, ki ga namerava radikalna stranka nasloviti na svoje pristaje in v katerem bo naglašala politično važnost občinskih volitev, ki da so v marsičem merodajne za izid prihodnje

volitve v Narodno skupščino. Proglaš bo končal s pozivom na radikale naj ohranijo kompaktnost.

### Iz skupščinskih odborov

Beograd, 6. julija p. Popoldne se je zopet sestel anketni odbor, ki je končal preiskavo v zadevi famoznega žeka ministrskega predsedništva. O stvari mora odbor pregledati še nekaj aktov, ki jih je nujno zahteval od oblastev. Jutri začne zasliševati anketni odbor priče. Jutri bo zaslišan bivši prometni minister Stanić in še nekateri drugi strokovnjaki, po jutrišnjim pa dr. Velizar Jan-ković.

Beograd, 6. julija p. Skupščinski odbor za pretresanje zakonskega načrta o neposrednih davkih je popoldne nadaljeval svoje delo. Uvrščen je bil nov člen 13., ki opreča davkov mlade vinograde, nasade oljk in sliv. Novi vinogradi so prosti davka: štiri leta na rodovitnih tleh, 10 let na kamenitih in peščenih, 20 let pa na tleh, ki obstojajo iz živga peska. Nasadi sliv ne plačujejo davka šest let, oljk pa pet. Člena 14. in 15., ki se nanašata na oprostitev davka za poljedelce, ki so trpeli vsled vremenskih nezdod, ostaneta rezervirana. Ta člen določa tudi, kdaj in kako se jim ima vrniti že plačani davki. Člen 16. je bil sprejet v celoti. Člen 17. je bil odgođen po daljši debati na zahtevo poslancev dr. Svetislava Popovića in dr. Polića. Ta člen določa, kdaj plačuje davki lastniki zemljišča in kdaj najemniki. Prihodnja seja je v četrtek.

Predsednik finančnega odbora Radonić je izjavil, da bo plenum finančnega odbora morda sklican prihodnji teden, ako bo že gotovo poročilo sekcije za carinsko tarifo. Jutri ima posl. Radonić sestanek z državnim podtajnikom Neulorferjem in generalnim direktorjem caria dr. Smidom glede prehodnjih del za obravnavo carinske tarife.

### Caillauxov finančni ekspoz

Caillaux za ravnotežje proračuna, za revizijo davkov brez povišanja. — Potreba ameriškega posojila. — Za ratifikacijo washingtonskega dogovora.

Pariz, 6. julija brez. Pred polno zbornico in tribunami je podal danes finančni minister Caillaux svoj ekspoz. Njegovo osebno mnenje se v glavnem strinja s poročilom finančnih strokovnjakov, akoravno se Caillaux ne bo dobesedno držal teh navodil. Finančni minister je izjavil, da poročilo strokovnjakov razjasnjuje vsa finančna vprašanja in zadeve proračuna in stabilizacije franka. Potrebno je, da se potom posojil, ki bi se amortizirala, osvobodijo proračun od bremen, ki izvirajo iz stroškov za obnovo po vojni uničenih pokrajin. Uradniške plače naj se zvišajo. Minister bo predlagal parlamentarni delegaciji, naj se davki primerno revidirajo in naj se ne zvišajo. Hkrati se zmanjša dohodarina. Uvedla se bo stroga kontrola, da se prepreči vsaka zloraba. Prihodnji proračun bo presegel ravnotežje. Vsi novi izdatki bodo dovoljeni le v skladu z novimi davki.

Notranji državni dolg znaša 286 milijard in 12 milijard, ki so bile vporabljene za obnovo osvobojenih pokrajin. Minister odklanja prisilno konsolidacijo dolgov in upa, da se bo to vpraša-

nje s pomočjo finančne reorganizacije dovoljno rešilo.

Predumji Francoske banke, je nadaljeval Caillaux, so se znizali za 500 milijonov frankov. Minister je izjavil, da se mora vlada poslužiti posojil Morganove banke. Ker je skrajna levica protestirala, je Caillaux poudaril, da je ta korak potreben in da se strinja v tem pogledu s svojim prednikom. Samo za obresti zunanjih posojil plačuje Francija letno 25 milijonov funtov. Ako se zunanji dolgovi konsolidirajo, bi ponoven padec valute povečal ta bremena do nevarnosti.

Caillaux smatra, da je ratifikacija washingtonskega dogovora neobhodno potrebna. Londonska pozajanja za konsolidacijo francoskega vojnega dolga so v teku. Minister je dejal, da ne more podati natančnejših informacij, da ne moti njih poteka. Caillaux podvrže svojo politiko glede dolgov suvereni sodbi parlamenta in bo zahteval ratifikacijo dogovorov z raznimi poboljški.

Končno je Caillaux prošil zbornico, naj se radi njegove utrujenosti prekine seja.

### Rudari odklanjajo nove mezdne pogoje

Razna premogovna podjetja skušajo zaposliti stavkujoče. — Lord Grey zvrča krivdo na rudarje. — Uvoz inozemskega premoga.

London, 6. julija (brez.). Listi poročajo, da bo vlada ob prvi priliki razloži svoje mišljenje o poročilu premogovne komisije. Danes je zboroval vladni premogovni odbor. Zvečer se je sestel polnoštevilni ministrski svet. Več rudniških podjetij je priobilo nove mezdne pogoje. V premogovnih revirjih Nottinghamshireja, Derbyshireja in North Staffordshireja se mezle ne znižajo rudarjem, ki bodo delali osem ur dnevno. V teh premogovnikih je zaposlenih 134.000 rudarjev. V okrajih Warwickshire, Yorkshire in South Wales, kjer dela 500.000 ljudi, mezde ne bodo znižane, ker so itak že za 10 % manjše kot pred stavko. V Northumberlandu in Duhamu, kjer je zaposlenih 200.000 rudarjev, je dovoljeno rudarjem prosto stanovanje in premog. Vrše se posvetovanja rudarjev o stavljenih pogojih. V splošnem se izjavljajo rudarji proti novim mezdnam pogojem.

London, 6. julija (brez.). Povodom zadnje debate o premogovni krizi je izjavil liberalni voditelj lord Grey, da je glavni vzrok sedanji premogovni krizi slabo gospodarsko stanje konsumentov. Obstojajo tri

možnosti rešitve sedanjega spora: podaljšanje delovnega časa, znižanje rudarskih plač ali pa delna ustavitve dela v rudnikih. V tem slučaju bi gotovo ostalo pol milijona rudarjev brez dela. Nobena teh treh rešitev ni prijetna. Zakonski načrt o osemurnem delovniku je prehodnega značaja. Rudarska politika, ki je nepopolniva, mora dovesti do ustavitve dela v številnih rudnikih, ki bi v nasprotnem slučaju lahko ostali odprti. Z drugimi besedami bi sedanja politika rudarskih voditeljev, ako bi bila uspešna, prinesla rudarjem veliko razočaranje in bi le poslabšala sedanji položaj rudarskega delavstva.

London, 6. julija (brez.). Vlada je predložila zbornico proračunskih dodatkov od treh milijonov funtov za nakup inozemskega premoga.

London, 6. julija (brez.). Vsled naraščajočega uvoza inozemskega premoga je bilo odprtih več tvornic.

London, 6. julija (brez.). Spodnja zbornica je sprejela s 181 proti 180 glasovna predlogo glede podaljšanja pooblastil vlad za zaslanje ukrepe.

### Nemčija, Društvo narodov in priključitveno vprašanje

Bern, 6. julija (brez.). Na povabilo avstrijsko-nemškega Volksbunda je govoril predsednik nemškega parlamenta Loeb o vprašanju priključitve Avstrije Nemčiji. Govornik je povdarjal, da je odpor Angležev proti združitvi mnogo popustil. Ni pravično, da velja samoodločba narodov samo za zmagovalce in ne za premagane. Nadalje je izjavil Loeb, da bo Nemčija takoj, ko postane članica Društva narodov, sprožila ob ugodni priliki vprašanje združitve Avstrije z Nemčijo.

### Predsednik Coolidge o ameriški civilizaciji

Philadelphia, 6. julija d. Na tukanjši svetovni razstavi, prirejeni povodom proslave 150letnice neodvisnosti Zedinjenih držav, je imel predsednik Coolidge govor, v katerem je dejal med drugim: Ameriška revolucija je imela večinoma gospodarsko ozadje. Vendar je njen glavni vzrok v tem, da sta se na zapadni obali Atlantskega oceana jela pojavljati nov duh in zlasti nova civilizacija, ki je bila, kar se tiče spoštovanja pravice državljanov, dokaj naprednejša kot civilizacija v Evropi. To naziranje se nam vsem vsiljuje z neodoljivo silo. Predsednik je potem obširno razpravljal o postanku proglašitve neodvisnosti Zedinjenih držav. Naglašal je, da je bila proglašitev kristalizacija dolgoletne miselnosti v novem svetu. Temeljne smernice proglašitve neodvisnosti, v prvi vrsti načelo, da so vsi ljudje enakopravni in da imajo enake neprenosljive pravice, so definitivna v politiki, preko katerih ne more biti napredka. Živimo v dobi znanosti, je dejal Coolidge, in preobčični materialnih dobrin. Toda to ni povzročilo proglašitve naše neodvisnosti, marveč so nasprotno njihovo delo. Duh prihaja od materije. Ali ako se ne držimo teh idealnih dobrin, postane vse naše materialno bogastvo, in nas se zdi se tako ogromno, v naših rokah brezvredna šara.

### Z muslimanskega kongresa

London, 6. julija (brez.). Muslimanski kongres v Mekki je sklenil, da se zgradi železniška proga Meka-Džida, Medina-Zimba. Zahteval je tudi, naj se store koraki za odpravo trgovine s sužnji, ki v nekaterih krajih še vedno cvete.

### Pogreb dr. Couea

Pariz, 6. julija (brez.). Ob izredno veliki udeležbi je bil včeraj popoldne pokopan v Nancyju dr. Coue. Ameriška kolonija v Parizu je dala položiti na krsto pokojnika velikanski venec.

### Vprašanje Abesinije in Francija

London, 6. julija (brez.). Na interpelaciji o angleško-italijanskem dogovoru glede Abesinije je izjavil zunanji minister Chamberlain, da je pogodba obojestranska in da nima angleška vlada nikakega namena, izvajati pritisk na abesinsko vlado. Minister je mnenja, da je angleško-italijanski dogovor v korist vseh 3 držav in da je abesinski vladi popolnoma prosto, da sama razsodi, kaj je in kaj ni v njenem interesu.

Pariz, 6. julija (brez.). Komunike zunanjega ministrstva javlja, da je italijanski poslanik baron Avezzano konferiral z Briandom o zadnjem italijansko-angleškem dogovoru glede Abesinije. Nadalje se uradno izjavlja, da francoski interesi z gorajim dogovorom niso ogroženi. Zadnje polemike v francoskem, italijanskem in angleškem časopisu ne odgovarjajo pravemu stanju stvari, ker tvorijo trenutno razna sredozemska politična vprašanja predmet prijateljskih razgovorov med italijansko in francosko vlado.

### Čičerinova potovanja v Evropo

Varšava, 6. julija d. Ruski komisar za zunanje stvari Čičerin namerava priti dne 20. avgusta semkaj, kjer ostane par dni. Potem se pelje dalje v Pariz in Rim. Svira Čičerinovega potovanja so diplomatske zadeve.

### Rusko orožje za Mongolijo

Moskva, 6. julija (brez.). Mongolija je zaprosila sovjetsko vlado, naj ji pošlje vojaške inštruktorje in vojni material. Zaradi ugovora japonske vlade je odklonil svet ljudskih komisarijev poslati v Mongolijo inštruktorje, pristal pa je na to, da ji pošlje orožja za 10 milijonov zlatih rubljev.

### Ponoven potres na Krcii

Atene, 6. julija (brez.). Na otoku Krcii je bil ponovno sšen potres. Podrobnosti manjkajo.

### Nemčija in kolonije

London, 6. julija (brez.). Ministrski predsednik Baldwin je izjavil v spodnji zbornici, da so vse vesti, da je bila Nemčiji obljubljena v slučaju vstopa v Društvo narodov, pravica do kolonialnega mandata, neosnovane.

### Nemške reparacije Grčiji

Berlin, 6. julija (brez.). Na račun reparacij bo izročila nemška vlada Grčiji 1200 lesenih hišic.

### Ljubljanska občinska politika

Tri interesantne izjave v zagrebških «Novostih».

Sobotne zagrebške «Novosti» objavljajo izjave predsednika ljubljanskega gerentskega sveta dr. Dinka Puce, predsednika ljubljanske mestne organizacije radikalne stranke dr. V. Ravnharja in predsednika SLS za Ljubljano dr. Ivana Stanovnika o ljubljanskem občinskem gospodarstvu in ljubljanski občinski politiki. Izjave vseh treh so zanimive z ozirom na pravilno presojo komunalne politike, ki jo zasledujejo v Ljubljani posamezne stranke. Tako jih v glavnem navajamo.

Predsednik gerentskega sveta dr. Dinko Puc je izjavil o delu ljubljanskega gerentskega sveta naslednje:

«Mi smo za to, da se vendar že enkrat razpiše volivite in da se dela z občinskim svetom. V tem oziru smo že parkrat intervenirali. Sprejel sem mesto predsednika gerentskega sveta pod pogojem, da bom to kake tri do štiri mesece, kakor pa vidite, trajajo to že poldrugo leto, pa imam vsled tega mnogo škoda v svojem odvetniškem poklicu.

Zastopamo načelo, da je treba iz občinskega sveta odstraniti vsako politiko. Mi smo uredili finančno stanje občine. Radi izplačili so bile prej vsak mesec težkoče. Po večali smo električno centralo, tako da je sedaj dovolj toka tudi za okolico. Plinarina se je med vojno zaradi slabega plina pokvarila, pa smo tudi njo popravili. Klavnic je bila doslej mnogo premajhna in nečista, pa ni zadoščala niti za mestne potrebe, niti za izvoz. Izvoz je moral iti preko Maribora. Sedaj je klavnica razširjena in delo bo jeseni dokončano. Razez tega bomo imeli najzvarnejšo hladilnico in ledenico.

Kakor v vseh mestih, tako je tudi v Ljubljani stanovanjsko vprašanje zelo težek problem. Doslej je občina zgradila celo vrsto hiš s 150 stanovanji. Po načrtu se ima zgraditi še velika hiša, ki bo imela okoli 80 stanovanj. Gerentski svet je podpiral tudi vsako zasebno iniciativo v reševanju stanovanjskega vprašanja. Prevzel je jamstvo za posojila stanovanjskih združenj v višini 10 milijonov dinarjev. Tako bo letos dograjenih 50 do 60 hiš.

Doslej je bila asfaltirana cela vrsta ulic in po našem načrtu bo v dveh letih vsa Ljubljana imela asfaltni tlak. Javna razsvetljava je sedaj mnogo boljša. Zarnice imajo po 1000 sveč, dotično so imele prej samo po 200. Tudi plinske svetilke smo popravili. Po prevratu je od mnogih ljubljanskih epomenikov ostal samo podstavek. Prigajamo se z našim umetnikom gosp. Plečnikom, da se uredi tudi ta stvar. Povečujemo se parki. Trga smo že uredili. Zboljšali smo položaj mestnih delavcev, ki so mislili, da bodo z razpustom črnoardejske občinskega sveta oškodovani. Končno smo avtomobilizirali sanitetno službo. Imamo sanitetni avtomobil, pogrebni avtomobil, avtomobile za čiščenje ulic itd. Mnogo skrbi nam povzroča regulacija Ljubljane, ker se to delo ne more izvršiti brez 40 milijonov dinarjev. Zato je dolžna država, da pomaga. S to regulacijo bi se sušilo tudi Ljubljansko barje. Regulacija bi se mogla izvršiti, ako bi država prevzela vsaj polovico stroškov. Veliko akcije razvijamo za pospeševanje tujeskega prometa. Občina je skupno s Prometnim sindikatom in z Društvom za tujski promet osnovala urad, v katerem naj se osredotoči akcija za tujski promet v Sloveniji. Mi bomo naredili iz Ljubljane jugoslovenski Salzburg».

Končno je dr. Puc izjavil na vprašanje, kaj misli o očitku nasprotnikov, da gerentski svet izvaja samo sklepe bivše črnoardejske koalije, da je način, kakor so se rešila najvažnejša vprašanja, kakor stanovanjsko vprašanje ter vprašanje električne centrale in plinarne, povsem originalen, kar morajo priznati vsi objektivni poznavalci ljubljanske občinske politike.

Dr. Ravnharj smatra, da ni bilo pametno, da se je razpustil črnoardejski ljubljanski občinski svet. Nerazumlivo mu je, da so gerenti še vedno iz vrst najmočnejše ljubljanske stranke SDS. Dr. Ravnharj trdi nadalje, da samostojni demokrati zadržujejo razpis volitev, dasi je splošno znano, da je radikalno-radikalna vlada na prišči ljubljanskih radikalov in klerikalcev. Že razpisane volitve odgodila ter jih neče ponovno zapisati. Gosp. Ravnharj je tudi pozabil povedati, da so pod vlado RR in v njegovi opetovano v Beogradu intervenirali radi ljubljanske občine, toda ne za volitve, temveč da bi s a m i prišli za gerente! Predsednik ljubljanske NRS se seveda izreka za obnovitev avtonomistične zveze s klerikalci, v ostalem pa milostno priznava, da gerentski svet ljubljanski ni trifesten pokvaril, češ, da je našel ob svojem nastopu itak že gotov delovni program . . .

Tretjo izjavo o ljubljanski komunalni politiki je podal dr. Stanovnik, ki je napovedal za jesen veliko akcijo v korist mestne samouprave, pri kateri bodo sodelovale vse «proletarske» stranke, med njimi SLS. Od kdaj se klerikalna stranka šteje med proletarske stranke in če prihaja med take stranke tudi dr. Ravnharja in njegove radikale, dr. Stanovnik ni povedal. Dr. Stanovnik je tudi izjavil, da se klerikalna stranka ne bori za župansko ali podžupansko mesto. Po našem mnenju bi bilo to tudi odveč, grozilo je prekleso. Ker tudi dr. Stanovnik ni mogel niti ena slabega najti v delu gerentskega sveta, je seveda tudi on izjavil, da izvršuje gerentski svet samo delovni program klerikalcev in komunistov! Tudi dr. Stanovnik se pritožuje, da RR vlada še ni razpisala volitev, akoravno so klerikalci z vso vneto intrigirali proti razpisu in že intrigujejo!

Kakor videti, so izjave v «Novostih» jako interesantne za spoznavanje politične morale ljubljanskih strank in njihovih voditeljev.

### Ustanovitev železniških delavcev v Kraljevu

Beograd, 6. julija, p. Prometni minister je podpisal odlok, s katerim se ustanavlja velika tvornica za popravila železniških vozov in lokomotiv v Kraljevu.

### Imenovanja v železničarski službi

Beograd, 6. julija, p. Imenovani so za postajnega načelnika v Zalogu Viljem Zupan, postajni načelnik na Verdu, za progovnega nadzornika v Kranju Josip Švalj, v Podnarju pa Ivan Auer, uradnik progovne sekcije v Mariboru.

## Skrb naših klerikalcev za slovenskega kmeta

### Kako je bivši minister agrarne reforme Ivan Vesenjak kmetom zemljo vzel v korist mrtvi roki.

Kaj je klerikalizem? To je politična stranka, ki jo je ustanovila politikujoča, posvetne vlade željna duhovščina, da ljudstvo zajame tudi politično, gospodarsko in kulturno. Kaj rada hlepi ta stranka po tem, da je čim več zemlje v njenih rokah (mrtva roka). Od nekdanj so namiki in avstrijski vladarji v svojih germanizacijskih težnjah radi poklanjali samostanom in cerkvam kmečko zemljo. Pa tudi one same so se trudile pograbit od kmeta čim več zemlje.

Agrarna reforma je nemilo zadelo duhovščino kot veleposestnike, pri nas n. pr. škofijski ordinarijat, nemški viteški red, cistercijske v Stični itd. Začel je takoj hud boj proti agrarni reformi. A na prav klerikalni način. Klerikalni demagogi so kričali: Živele agrarna reforma — razen pri nas; razdelite zemljo — samo ne pri klostrih!

Vsa leta, odkar je agrarna reforma na delu, je politična duhovščina na poslu, da bi kmet ne dobil zemlje, ki jo samostani dajejo v zakup. L. 1924. je gosp. Davidovič dal ministrstvu agrarne reforme klerikalcu G. Vesenjaku in sedaj je seveda ves visoki klerik bil na nogah, da izrazi trenotek, ko se «njihova» človek na vladi. Gosp. Vesenjak je sicer poslanec «Kmečke zveze», a pod takim figovim peresom se še lažje čelada.

Začelo je premišljevanje, kako izmazati ordinarijat in samostane izpod zakona. Kmalu so jo pogodili.

Ze 16. avgusta 1924, komaj se je g. Vesenjak ogrel v ministrstvu, je izšlo novo navodilo agrarnim direktacijam (pod br. 32.319/24) o določitvi maksima in odvajanju zemljišč v namene agrarne reforme. G. Vesenjak je videl, da je zakon strog in da g. Jegliču in cistercijscem v Stični ni pomoči. Prvi je hotel osvoboditi izpod agrarne cerkevno posestvo v St. Vidu, dasi zakon (člen 2. Zakona o zabrani odstupitve in obremenitve velikih posestev) nedvomno prepisuje, da se zemljišča enega gospodarja v raznih oblastih sestevajo skupaj. G. Jeglič se je s svojim St. Vidom začasno izvil, ker se je našla vlada, ki je zakon prezrla. Naj se ne veseli, zadnja odločitev kele pride.

Zakon o izdajanju veleposestev v štiri letni zakup tudi jasno ustanavlja maksimum, ki se ne sme dati v zakup, poleg njega pa v § 4. ustanavlja hipermaksimum, ki ostane zakupa prost, ako je dotična površina neobhodno potrebna, za vzdrževanje agrarne in mlekarne industrije, vzornih gojišč plemenske živine in žrebčarn, za se-

menogovstvo itd. Vsekakor pametna izjema. A gromovnik SLS Vesenjak je ta paragraf državnega zakona enostavno razveljavil v «Navodilu» in predpisal, da v Sloveniji radi preobljudenosti ni supermaksima. Vidis ga, prijatelja kmetov, kaj ne? A ko je brez zakonskega ovlaščenja g. Vesenjak razveljavil § 4., je sramožljivo dodal v «Navodilu»:

«4. Ako je veleposestvo obremenjeno s patronati, ali če vzdržuje kako ustanovo splošno koristi (n. pr. bolnice, šole ali slinčeno) je treba pustiti v to svrhu potrebna zemljišča preko maksima na gospodarsko razpolaganje, dokler se to ne uredi potom zakona». Gosp. Vesenjak je s tem «Navodilom» razveljavil pozitiven zakon, na katerega je položil prisego. Stvar izgleda na videz zelo nedolžna. Šlo pa je za cistercijske v Stični, ki so po prevratu morali pustiti, da je agrarna oblast dala pod zakup lop del njihovih travnikov. Narod je tam zelo ubožen in potreben zemlje in ni treba biti ne boljše, ne samostojni demokrat, da se uvidi, da je za državo in za vse razum za cistercijske najboljše, da se ti travniki razdelje med okoliške zemlje potrebne seljake. Agrarni zakon obrača, SLS pa obrne v korist mrtvi roki.

Gg. cistercijsanci so se naenkrat pojavili, da imajo nekako čolo. Ne javno ali s pravico javnosti. Oni «pripravljajo» dečke za izpite, ki jih polagajo na gimnaziji v Ljubljani. Naenkrat so preč. gospodje trdili, da je to «čola» in da za vzdrževanje 20 gojencev treba denarja in ta denar se mora dobiti iz travnikov in njih samostana, t. j. vzeti jih treba izpod agrarnega zakona in vrniti samostanu. Promptno je ministrstvo g. I. Vesenjaka izdalo tak ukaz ljubljanski agrarni direktaciji.

Odlok, ki ga je izdala ta direktacija, ki je razveljavila prejšnja svoja rešenja in kmetom vzela zemljišča, spada pač med kurioza naše uprave. Trditve cistercijscev so temu uradu bile sveto pisno in napravil se je račun, kaj «čola» stane. In tako se je v Stični kmetom izrgal nov supermaksimum v Sloveniji, kjer je isti Vesenjak celo koristna supermaksima odpravil.

Na ta način lahko vsrkedo, ki je prišel pod agrar, izmisli nekako «čolo». Zakon o tem sicer ničesar ne ve, a za samostane in škofove itak ne velja. Dokaz Stična, kjer se še danes kmetje bore za svojo pravdo. Pa pravijo, da je «Kmečka zveza», ki je Vesenjaka volila, kmečka. Postopanje g. Vesenjaka dokazuje, da je škofovska in klostirska. J.

## Klerikalci, Bolgari, Sokolstvo in slovanstvo

Od nekdanj so bili med Slovenci, ki so gojili politične in kulturne stike z ostalimi slovenskimi narodi, v prvi vrsti, da skoraj izključno ljudje neklerikalnega, naprednega mišljenja, ki so bili v svojem stremljenju po sodelovanju slovenskih narodov vedno pred meji besnih napadov od klerikalne strani. Za Avstrije so klerikalci denuncirali kot panslavista vsakogar, kdor se je upal omeniti Rusijo, kdor pa se je navduševal za Masaryka in za narodno shuštsko Prago, je bil proglašen tudi za brezverca, ki ga čaka prokletstvo na tem in na onem svetu. Glavni predmet vseh teh napadov je bilo od nekdanj že naše Sokolstvo, organizacija, ki je sistematsko in uspešno popularizirala idejo slovskega vzajemnosti. Klerikalci so videli v tej slovski vzajemnosti nevarnost pravoslavja in zato so vedno skušali vplivati razdiralno s svojimi napadi na Sokolstvo. Edino kar je bilo pri njih nekoliko pozitivnega v slovskem smislu, je propagiranje cirilmetodijske ideje, ki pa doslej še ni rodila nobenega vidnega sadu, ker ne pojmujejo te ideje v smislu bratskega zblizanja zapadne in istočne cerkve, temveč v smislu popolne podreditve narodne istočne cerkve zapadni latinski. Njihovo razdiralno delo ni imelo uspeha, kakršnega so želeli, kar je dokazal izid svetovne vojne, ki je ustvaril nove slovske narodne države, in kar dokazujejo ponovno sedaj sokolski dnevi v Pragi, ko manifestirajo stoliščici za vzvišene cilje slovske vzajemnosti.

Klerikalci, ki so se od nekdanj borili proti Sokolstvu in proti njegovim ciljem, so se naenkrat pričeli zgražati, da na sokolskem zletu v Pragi niso zastopani tudi Bolgari. Dovolj so znani pogoji, pod katerimi morajo Bolgari vstopiti v slovske sokolske družine, in dovolj je tudi znano, zakaj so se klerikalci navduševali za balkanske vojne za Bolgare, ki so zavratno napadli Srbe, prav tako za svetovne vojne in pozneje. Njihova politika je vedno imela za cilj zbujanje nitižnje med slovskimi narodi in za ima še danes, ko se zavzema za Bolgare samo zato, ker upa, da bi mogla z njihovo pomočjo oslabil srbski zivelj v Jugoslaviji ter ojačiti svoja separatistična stremljenja. Pri tem pa imajo klerikalci, ki so se od nekdanj odlikovali v denuncijantstvu narodno mislečih ljudi, še to drznost, da psujejo druge, ki ugotovijo njihove napade na ljudi, kateri ustvarjajo mogočno zgradbo slovske vzajemnosti, za denunciantce, kakor je to storil včerajšnji «Slovenec». Naš list je zavrnil napade, ki jih je v «Slovencu» objavil neki Sedivy na sokolski zlet v Pragi in je razkrinjal obenem tudi prozorne simpatije klerikalcev za Bolgare. «Slovenec» pa nas proglašuje za denunciantce. Ali mogoče nimamo pravice ugotoviti, kaj «Slovenec» piše? Ali naj morebiti molčimo sprčo razdiralnega dela klerikalnega tiska? Če «Slovenec» javno napada Sokolstvo, potem imamo tudi pravico, da se javno zavzemamo za Sokolstvo. Kar pa se tiče denuncijantstva, pa opozarjamo samo na zadnje klerikalne interpelacije v skupščini proti Orjuni, ki jim mora priznati vsakdo denuncijantski značaj, pa naj zavzema napram Orjuni kakršnokoli stališče. Najmanj pravice govoriti o denuncijantstvu pa ima «Slovenec», ki je kot glasilo klerikalne stranke pozival v začetku svetovne vojne slovske javnosti, naj denuncira avstrijskim oblastem ne le tiste, ki bi izrekli kako be-

sedo v prilog slovskei Srbiji ali slovskei Rusiji, temveč je denunciral celo štitelje naprednih listov kot nezanesljive elemente!

## Felonija voditelja celjskih radikalov sodno dokazana!

### Interesanten tiskovni proces o gospodarstvu v klerikalnih zavodih

Ljubljana, 6. julija. Tiskovni senat ljubljanskega deželnega sodišča je danes ves dan razpravljal o dveh tiskovnih tožbah, ki nista brez zanimivosti. Senat tvori jo gg.: Predsednik dež. sod. svet. dr. A. Gradnik, votani dež. od. svet. dr. Mohorič, dež. sod. svet. dr. Gaber, svet. dr. Lederhas, zapisknik avsk. Potrato.

Zjutraj pride kot prva na vrsto tožba Zadrudne zveze v Ljubljani zoper Miho Rožanca, vodjo Blasulove tiskarne. Predmet je isti, kakor pred nedavnim o enakih težbi Gospodarske zveze zoper istega toženca, o kateri listovni pravdi je «Jutro» izbrpno poročalo. «Revizijska zveza» je namreč dala tiskati pri Blasulki lani v oktobru in novembru dve okrožnici, z naslovom «Prečistiti!» in «Naš odgovor Zadrudni zvezi», v katerem tekstu se najdejo inkriminirane besede, da se v Zadrudništvu ne da več vse rešiti in da je že skoraj prepozno, iz česar bi se sklepalo, da sta oba zavoda, Gospodarska in Zadrudna falitna, da se celokupno v njih interesirano Zadrudništvo več ne da rešiti in da je že prepozno in vse izgubljeno.

Ker ni znan pisec, je tožen — po novem tiskovnem zakonu — tiskar, torej gosp. Rožanca, ki sedaj pove, da mu je rokopies izročil gosp. kanonik Šiška, toženi tiskar pa rokopies ni čital.

Tožbo zastopa gosp. dr. Janko Breje, loženca brani gosp. dr. II. Tuma. Branitelj stavlja pod dokaz, da je glasilo lastnih bilanc zavod l. 1924. in preje res imel velike izgube, bil pasiven in sel svoji pogubi nasproti, priznava pa, da se je l. 1925 poorečilo sniranje. Zaslusijo se priče gg. dekan Bešter, župnik Oblak in dekan Zabrel. Gg. Bešter in Oblak opisujeta, kako je dekan Zabrel sam povedal, da ima Gospodarska 6-8 milijonov Din izgube in ta ima Gospodarska kredit Zadrudne, dalje kako so mnogi duhovniki pričeli sovražiti «revizioniste», jih nanadali po listih, tožili pri škofu ter jih bojkotirali. Tudi se izve, da je Gospodarska samo pri mleku imela 4 milijone Din izgube, in da je sploh imela slabo gospodarstvo, a krivda da ne zadene uradništva, marveč načelstvo. Imenuje se v izpovedbi ime gosp. B. Remca.

Pozornost vzbujata, da se gosp. dekan Zabrel (St. Vid nad Ljubljano) na važne podrobnosti ne spominja, zlasti ne na okolnosti, da je sam potrdil te izgube in imenoval zgoraj navedene žneske. Ostala dva svedoča pa mu osveščujeta spomin, kaj je rekel g. Zabrel v Ribnici, kaj drugod in ob kateri priliki. Senat odide na posvetovanje o dokaznih predlogih. Ko se vrne, izve, da sta se stranki poravnali. Toženi da izjavo, da ni mislil kritični doberga imena niti kredita tožeče zadrude, niti Vzajemne, ter da so nekatero inkriminirane navedbe «netočne» in prevzame plačilo stroškov, tožiteljca pa tiskovno tožbo umakne, nakar sledi opustilna sodba.

Sledi druga zadeva, ki ima važnost za spoznavanje politične morale. V Celju se je sivočasno razbil občinski Narodni blok, sestavljen iz koaliranih strank SDS, NSS in NRS, sklenjen za občinske volitve lanske jesen. Blok je trajal še nekaj mesecev po volitvah, se potem razšel, a celjski radikali so požrili ustavitvi novo delovno vešino s pomočjo prozelitov, pridobljenih pri drugih strankah in skupinah izvzemši SDS. Došlo je do znamenite seje mestnega sveta, na kateri so radikali in klerikalci požrili došli, da se izglasuje nezaupnica gosp. županu. Namera se jim je ponesrečila, pa

so pred glasovanjem odšli iz zborovalnice in s tem napravili sejo nesklepno.

O tem dogodku je v «Jutru» izšlo daljše poročilo, katere očita gosp. dr. Gorianu, odvetniku v Celju in predsedniku radikalnega kluba občinskih svetnikov, da je s tem svojim nastopom zagrešil felonijo (grdo nelegalnost) napram Narodnemu bloku. G. dr. Alojzij Gorijan je smatral to za žalitev in nas je tožil radi klevete. Pisec našega poročila gosp. Drago Zabkar iz Celja je nastopil obširen dokaz resnice. V preiskovalnem postopanju je bila zaslišana vrsta prič, predlaganih z obeh strani. Na glavni razpravi so bili še osebno zaslišani gg. dr. Kaban, dr. Rožič, Ivan Prekoršek in prof. Mravljak ter gg. R. Stermecki, I. Marčič in dr. R. Dobovisek. Tožiteljev zastopa gosp. dr. Vladimir Ravnihar, loženca brani gosp. dr. Vladimir Knaflic. Zasliševanje prič je obširno. Iz njega izhaja na kratko povedano, da je bil Narodni blok ustanovljen, čez volitve, namreč tudi, da dobi mesto slovskega župana, in da se bo na skupnem programu, ki se je predložil volilem, tudi vršilo upravljanje občine. Dr. Gorijan je istosako drugače informiral lastno stranko, drugače koalirano SDS, obenem pa izjavljal, da ostane v bloku, dokler ni z njegovo pomočjo postal upravni svetnik Mestne hranilnice, nato pa je z radikali sel iz bloka. Deloma so njegove lastne priče izpovedale pravi obremenilno zanj, v ostalem pa sta še zlasti oba radikala odločevala po zelo slabem spominu za vrsto določenih dogodkov. Razprava se je s kratkim predsedkom raztegnila do večera, ob osmih je gosp. predsednik proglasil opustilno sodbo. Tožiteljev zastopnik je prijavil pritožbo ničnosti. Celjska napredna javnost bo z zadovoljstvom sprejela na znanje, v kako neugodni luči se je danes pokazala celjska radikalna skupina. Oprostilna sodba v glavnem izreka, da se je toženi dokaz resnice na celi črti poorečilo in da je izrečena kritika, vsebovana v očitku felonije, pač upravičena.

## Politične beležke

### Vatikan in politika

«Jutro» je sivočasno poročalo, da Vatikan ne odobrava zlorabe cerkve in vere v politične namene in da obsoja eksponirane duhovščine v politiki, ker more zbuditi sum pristranosti napram pripadnikom cerkve, ki ne zasledujejo istih političnih ciljev. Obenem je ugotovilo, da se postopanje slovske politikujoče duhovščine, ki istovestni interese klerikalne stranke oziroma njenih eksponentov z interesi katoliške cerkve ne more strinjati z intencijami Vatikana, ki pač ne more zasledovati v Italiji ali kje drugod drugih verskih ciljev kakor pa v Jugoslaviji. Navedli smo ob priliki tudi par izjav oficijelnih vatikanskih krogov, ki so v diametralnem nasprotju s tem, kar proglašajo voditelji slovske klerikalne stranke pri nas za edino pravo. «Slovenec» ki je glasilo klerikalne stranke in tistih slovskeh cerkvenih krogov, ki se izpostavljajo z zlorabo vere in cerkve v njene politične namene, je že ponovno zapisal, da ni res to, kar je «Jutro» pisalo o stališču Vatikanu napram vmešavanju duhovščine v politiko. Prav odkrito povelje, da nam je vseeno, ali smo se motili ali ne, ko smo pripisovali Vatikanu boljše namene kakor pa naši politikujoči duhovščini. Če smo se kdaj motili v presoji Vatikanu in njegove politike, potem moramo reči, da se nismo motili v škodo Vatikanu. Če pa je res, kar trdi glasilo slovske klerikalne stranke, da namreč Vatikan ne obsoja zlorabe vere in verskih sredstev v klerikalne politične namene, moramo logično samo izjaviti, da je tudi papeški Rim sovražnik našega naroda, ker ga zavaja v zablode in mu izpodbija temelje morale in etike, ako ponižuje vero in versko čustvovanje na nivo političnih kupčij. Mislimo, da je to dovolj jasno povedano.

### Po zaroti zoper Kemal pašo

Poskušeni atentat na Kemal pašo je obrnil pozornost na notranje razmere v Turčiji. Z velikim zadoščenjem je sprejela turška javnost vesti, da se je posrečilo o pravem času odkriti zaroto, naperjeno zoper življenje Kemal paše, ki je danes v Turčiji še prav tako popularen, kakor je bil v oni prvi dobi, ko se mu je posrečilo reorganizirati razbito državo in jo povesti v kratkem času do vrste velikih uspehov.

Vse kar je v Turčiji naprednega, zdravega in velikega, je zadovoljno s smerjo moderne notranje politike, ki uvaja z železno doslednostjo radikalne reforme po zapadnoevropskem vzoru. Vendar imajo tudi v Turčiji opozicijo, ki sestoji v veliki meri iz odličnih predstaviteljev nekdanje mladoturške stranke in tej sorodnih elementov. Toda vladna večina je dala opozicijsko reformno stranko kratkomało razpustiti ter ustavitvi njeno časopisje. Opozicijski elementi so se čutili seveda po teh trdih odredbah zelo zadete, saj jim je omogočeno vsakršno pozitivno uveljavljenje, odvzeta jim celo možnost svobodne kritike. Zato so porabili priliko ko se je z mosulsko pogodbo odstranila zadnja vnanjopolitika težava republike, da uničijo poglavitnega faktorja sodobne železne notranje discipline in pripomorejo opozicijskemu življu do svobode.

Preiskava je dognala, da so bili med zarotniki mnogi zelo znani politiki nekdanje mladoturške stranke, aktivni poslanci in bivši visoki oficirji, ki so povelični v opozicijskem taboru. Sodba gotovo ne bo mila, zakaj Kemalovi sodelavci se zavajajo, da se ne sme nastopati sentimentalno, ako gre za to, braniti sedanji režim, ki pomeni ne samo napredek, temveč naravnost skok preko stoletnih ovir. Pokazalo se je znova, da je vsa moderna misleča Turčija edina v trdni volji, vzdržati še nadalje v sedanji smeri.

Ne da se pa tužiti, da obstajajo nasprotja na dnu. Ne le nasprotja v mišljenju, v ocenjevanju verskih motivov

in političnih načrtov, marveč osobito tudi v gospodarskih in socialnih okolnostih ter v različnih stopenj izobrazbe in kulture.

Napačno bi bilo, soditi vso Anatolijo po istem načinu. Zakaj v njej se razlikujejo v glavnem vsaj trije različni predeli. Na zapadu, na obrežju je najbolj napredni pas, gospodarsko že precej razvito ozemlje z živahimi pomorskimi mesti, v prvi vrsti Carigradom in Smirno. Zapadna Anatolija v notranjosti je kmetijska dežela, v kateri pa se je že domala popolnoma izvedla agrarna reforma, tako da veleposestva tu skorajda ni nič. Vzhodni del Anatolije, kjer je ostalo še obilo Kurdov, pa je še prvi srednji vek, tu domujejo še vedno veleposestniki z ogromnimi latifundijami; posamezniki med njimi gospodujejo čisto nad 20 do 30 vasi, v katerih so kmetje še begovski podložniki v najhujšem pomenu besede. Tu čaka še obilo reformnega dela, preden se stvari spremenijo na normalno bazo, ki bi odgovarjala duhu in podrobni dolobam modernega reformnega delovanja.

V interesu kulture in napredka moramo samo želiti, da se započeto delo nadaljuje in vsakdo mora biti zadovoljen, da se zarotniški načrt, ki so ga diktirali ozki strankarski interesi, ni uresničil.

## Odeceptivno gibanje v Kanadi

### (Po razpustu kanadskega parlamenta.)

Ministrska kriza in izprememba režima v Kanadi je obrnila pozornost političnega sveta na ta važni britanski domovinj.

Liberalna vlada pod predsedstvom Mackenzie Kinga, ki se je z muko držala na oblasti navzlic neuspehu pri lanskih novembriških volitvah, je koncem preteklega meseca morala odstopiti vsled carinskega škandala. Prvotno je King zahteval od generalnega guvernerja lorda Bynga razpust obeh zbornic, kar pa je ta odklonil. Po demisijski liberalnega kabineta je bil povojen s sestavo nove vlade vodja konservativne opozicije Meighen. Ta je sestavil čisto konservativni kabinet 30. junija.

Meighen ni mogel dobiti večine v parlamentu. Ze prvi dan vlade je bil poražen s 115 proti 114 glasovom. Naslednjega dne mu je poslanska zbornica izrekla na predlog liberalnega poslanca Robba nezaupnico, češ da nova vlada ne more zakonito vladati domovinj, ker se novi ministri pri nastopu službe niso odrekli svojim mandatom v kanadski zbornici. Liberalna resolucija je bila sprejeta s 96 proti 95 glasovom. Odkličen je bil glas progresivnega poslanca Mac Phaila, ki je potegnil z liberalci.

Po svojem porazu je konservativna vlada zahtevala od generalnega guvernerja razpust zbornice. Lord Byng je tej zahtevi ugodil in tako je bila 2. t. m. razpuščena kanadska zbornica. Liberalci silno ostro napadajo lorda Bynga, ker je privoli na enako zahtevo konservativcev, kakršno je prej odbil liberalni vladi, čeprav so konservativci v zbornici v manjšini. Izjavljajo, da je to početje protustava, ker je Kanada domovinj, ne pa angleška kolonija.

Zadnji dogodki so dali nove hrane agitaciji, ki meri na popolno odeceptiv Kanade od britanskega imperija. Kako resno je to gibanje, se da soditi iz debat zadnjega meseca v kanadski zbornici o locarnskih pogodbah.

Poslanec delavske stranke Woodworth je n. pr. predlagal izjavo, da «Kanada odklanja sleherni odgovornost za komplikacije, ki nastajajo iz zunanje politike Združenega kraljevstva».

Sam sedanji predsednik vlade Meighen, ki je bil tedaj še voditelj opozicije, pa je izjavil, da «mora v slučaju nove vojne ne samo vprašati za mnenje kanadskega parlamenta, marveč da se mora zvedeti stališče javnega mnenja potom splošnih volitev, ki se morajo vršiti preden se odpošlje armada iz Kanade».

in vendar so konservativci še najbolj lojalni element napram Angliji. Drugače je z liberalci, ki so si priključili celo agrarno stranko, nakloneno Zedinjenim državam. Konservativci očilo liberalce, da ozročajno kanadske neodvisnost in da stoji pod gospodarskim varstvom Zedinjenih držav. Obtožujejo jih celo, da bi pristali tudi na aneksijo Kanade od strani velike južne republike.

Deljansko žive v Kanadi že od vsega začetka kali odeceptivnega gibanja. Močna skupina pod vodstvom Bourasse zahteva že dolgo časa emancipacijo pokrajine Quebec. Druga skupina, ki jo vodi abbé Groulx, pa se bori za popolno neodvisnost francosko-kanadskih krajev. Te osvobodilne težnje francoskih Kanadcev uživajo velike simpatije in podpore v vseuščitnih krogih v Montrealu.

Odeceptivno gibanje v Kanadi postaja vedno močnejše in gotovo je vplival na moment na kraljevega guvernerja, da je izročil oblast in dovolil razpust kanadskega parlamenta še kolikor toliko lojalnim konservativcem.

## Velik znanstveni dogodek

Pariz, 6. julija (brezj.) Na seji akademije znanosti je sporočil član Emil Picard, da se je posrečilo fiziku Keesond de Leydu izprememiti v tekočino helij, edini plin, ki se doslej ni dal utekočinjati. Fiziku se je poskus posrečil pri pritisku 26 atmosfer in pri temperaturi ene stopinje pod absolutno ničlo.

## Nemski bojkot Italije

Rim, 6. julija, t. V prvi polovici letošnjega leta je zaznamovati velik primanjkljaj tujeskega prometa v Gornji Italiji. Samo v Benetkah znaša ta primanjkljaj okoli 70 odstotkov.

# Slavna povorka 50.000 glav broječe sokolske armade

## Mogočni zaključek sokolskih dni. - Narod manifestira svojo emodušnost s sokolsko idejo. - Apoteoza narodne ideje.

(Poročila naših posebnih poročevalcev.)

Praga, 6. julija.

Z veličastnimi akordi oduševljenja se je z današnjim tretjim glavnim dnem zaključil vsesokolski zlet v Pragi. Praga se ni doživela podobnega dne. Pravi, da manifestacije, ki so kakor plamen objele češko prestolnico, niso bile nič manj oduševljene kakor v onih historičnih dneh, ko se je ustanovljala češkoslovaška država. Vsi ti do oblakov se razlegajoči klici oduševljenih množic so veljali obudovanju in zadostanju nad grandioznim delom in uspehom, ki ga je pokazalo v teh dneh Sokolstvo, a so bili istočasno izraz ponosne samozavesti naroda, ki se zaveda, da je v sokolski ideji, v sokolski organizaciji in disciplini utelešena njegova življenjska sila.

Ze v zgodnjih jutranjih urah so se pričele zbirati na prostranih trgih in širokih ulicah Kraljevskih Vinogradov strumne sokolske čete in točno ob 7.30 je bila postavljena za odhod

**ogromna sokolska armada, broječa 35.000 Sokolov in 16.000 Sokolic.**

Cela Praga, vsi nešteti tisoči zunanjih gostov so napolnili glavne ulice mesta, po katerih se je imela kretati povorka. Pogled na stotisočglave množice, ki so se trle v ulicah, na hiše, katerih okna so bila polna gledalcev, na strehe, kjer se je namestilo na stotine in stotine pogumnih ljudi, na vso to simfonijo ljudi, barv, zelenja, cvetja, zastav je bil nepopisen.

**Daleč nad pol milijona ljudi** je prisostvovalo povorki sokolske armade, ki je razdeljena v polke, bataljone in čete, pod tisoči prapori in med sviranjem neštetihih godb krenila z Vinogradov po Sokolski tredi čez Vaclavsko namestje na Masarykovo nabrežje, čez Mikulaško ulico na Staromestsko namestje, da se tamkaj pokloni spomniku mistra Jana Husa, katerega praznik obhaja danes češkoslovaška država.

Prizori, ki so se odigravali v teh slovesnih trenutkih, se ne dajo popisati. Neizbrisno ostane v spominu vseh, kako je sokolska armada defilirala pred poglavarjem države Masarykom, ki je z balkona radnice, na svoji strani zastopnika našega kralja admirala Prici in zastopnika rumunskega kralja princa Nikolaja, obdan od češkoslovaške vlade, odposlancev jugoslovske vlade in zastopnikov prijateljskih držav, v navzočnosti celokupnega parlamenta in predstaviteljev češke, jugoslovske in ostalih zaveznških vojsk prisostvoval grandioznemu prizoru

**Nad dve in pol ure** je v strumnih korakih defilirala sokolska vojska pred nositljem narodne suverenitete ter mu pošiljala viharne pozdrave. Med prvimi oddelki ogromne povorke so korakali odredi jugoslovske vojske in čete češkoslovaških legionarjev. Njim je sledilo

**6900 jugoslovske Sokolov s 30 zastavami.**

Naše Sokolstvo in naša vojska sta bila predmet še posebno oduševljenih pozdravov, ako se more o stopnjevanju izražanja sploh govoriti. Sokolska armada se je ustavila na Staromestskem namestju in njen vrhovni poveljnik starosta ČOS, dr. Scheiner je nagovoril predsednika Masaryka s kratkim govorom, povdarjajoč sokolske ideale. Mogočno so zadoneli pred gigantskim spomenikom Jana Husa akordi husitske pesmi in bil je pretresljiv trenutek, ko so vse te nepregledne množice zapele češkoslovaško državno himno. To je bil

**vrhunec sokolskih dni.**

S Staromestskega namestja se je pričel razhod sokolskih polkov in množice so valovile nazaj v ostale mestne dele, da se popoldne — kdor je bil tako srečen, da je imel vstopnico — še enkrat zberejo na telovadišču.

### Mogočni zaključek javne telovadbe

Popoldne zadnja javna telovadba. Na Stadionu preko 200.000 ljudi. Jugoslovske Sokolstvo in jugoslovska vojska so bili zopet predmet viharnih ovacij. Prekrasni so bili prizori sokolskih vežb na konjih. Kot

višek prireditve pa je smatrati zaključno sceno: poklonitev češke in jugoslovske vojske prezidentu Masaryku. Na prostrano vežbališče je prijezdila konjeniška poizvedovalna patrulja. Z jugozapadnega kota jo je napadla pešadija, nakar so ji prihiteli na pomoč nove čete kavalrije. Razvnel se je oster boj, v katerega so posegle strojnice, oklopni avtomobili, aeroplani. Zunaj Stadionu nameščena artiljerija je posegla v bitko s težkimi topovi. Sledil je končno juriš pešadije. Ves prizor je bil tako izvrstno pripravljen in izveden, da je gledalcem ob pogledu zastajala sapa. Sledila je zaključna apoteoza. Dva pehotna bataljona, eskadron kavalrije, po en oddelek lahke in teške artiljerije, četa vojaških motociklistov in eskadron oklopnih avtomobilov so se v skupni vojni formaciji zapeljale na telovadišče. V častitljivi staromestni posvetovalnici, kjer je bil nekoč izvoljen češki kralj Jiri Podebrad in v bližini groba Neznane vojaka, simboličnega spomenika češkoslovaških in jugoslovske vojske, je bil včeraj ob 10. uri odprt kongres Češkoslovaško-jugoslovske vojske. Prvi kongres te vrste, ki je razveseljiv znak, da se slovanski stiki poglobljejo in slovanska ideja postaja življenjska, je vzbudil v praških kro-

gih klub nervoznim zletnim dnem veliko pozornost. Častna mesta v dvorani so zasedli češkoslovaški ministri dr. Beneš, dr. Krčmář in dr. Slavik, jugoslovske ministri Miša Trifunović, Dušan Trifunović, dr. Sršić in dr. Šuperina, nadalje poslanika Nešić in Seba, predsednik poslanske zbornice Malypetr, zastopniki raznih ministrstev, občine in javnih korporacij. Predsednik republike Masaryk se je dal zastopati po dr. Rieglu. Navzoči so bili nadalje zastopniki vseučilišča, Sokolstva, naš prosvetni atače dr. Drag. Prochaska itd. Novinarsko organizacijo je predstavljal ugledni sindik senator Pichl. Odlični slovanski kongres sta prišla posetit zaslužna delavca za utrditelj slovanskih stikov pisatelja Josef Holeček in Adolf Černy. Vse Češkoslovaško-jugoslovske lige na Češkoslovaškem in Jugoslov.-češkoslov. lige v Jugoslaviji so poslale svoje delegate. Tako so bile zastopane lige v Beneševu, Bratislavi, C. Budjejevicah, Olomucu, Plznu, Pragi (centralna in mestna) in Příbramu, iz Jugoslavije pa centralna liga, beograjska, celjska, crkveniška, ljubljanska, mariborska, Ljubljansko liga sta zastopala ravnatelj Pustoslavšek in dr. Lah, posebno močna je bila mariborska delegacija, ki so jo tvorili: dr. Reisman, dr. Senior, Lipoldova in Borko, njen predstavnik doktor Pivko pa je bil hkrati predstavitelj beograjske osrednje lige. Za Celje sta pripela inž. Peteržel in prof. Orožen.

Zborovanje je otvoril predsednik praške lige, župan Velike Prage doktor Baxa, ki je pozdravil ministre in druge oficijelne zastopnike, povdarjajoč, da so v delu za zblizanje med Češkoslovaški in Jugoslovske vojske vsi sloji od visokih državnikov do zastopnikov ljudstva. Nato je prevzel predsedstvo senator Pichl, ki je predlagal pozdravni brzojavki kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku. Ob navdušenih ovacijah je bil predlog sprejet. Podpredsedniško mesto je zasedel nar. poslanec dr. Pivko.

Sledili so pozdravni govori. Minister dr. Slavik je prinesel pozdrave ministra dr. Hodže, ki je bil zadržan in je v lepem slovaškem nagovoru povdarjal bratstvo živih src in koridor od srca k srcu, ki gre preko tuje zemlje iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Naš prosvetni minister Miša Trifunović je tolmačil srčna čustva, ki prevevajo Jugoslovske v zgodovinski dvorani, slavil je Prago in se poklonil velikemu Masaryku.

Nato so prišli na vrsto referati. Doktor H. Ripka je poročal podrobno o načinu njih delovanja. Iz poročila je bilo posneti, da delujejo češke lige z velikim elanom. Danes ima Praga po zahtevi lig veliko jugoslov. knjižnico in čitalnico, kolegij za jugoslov. dijake, izhaja časopis, ki se posveča medsebojnemu stikom itd. Korespondent dr. Pivko je govoril o paralelnem delu lig v Jugoslaviji in povdarjal potrebo, da se razširijo lige na vse slovanske narode. Naglasil je, da se bodo v Jugoslaviji osnovale lige tudi v manjših mestih in da bodo skušale s predavanji, knjižnicami in umetniškimi prireditvami poglobiti delo za vzajemnost obeh narodov.

Sledil je obsežen referat int. Palečka o gibanju jugoslov. dijakov na Češkoslovaškem. Predavatelj je iznesel temeljito sestavljen pregled organizatornega dela naših praških dijakov v dobi skoraj enega stoletja. Označil je vzroke, da pada število jugoslov. dijakov na praških visokih šolah. Poglavitni vzrok so visoke takse in šolnina. V imenu Jugoslovskega poročal dr. Grdojević iz Beograda, ki je priporočal Čehom, da obiskujejo tudi jugoslov. visoke šole, ker se na ta način najlažje seznanijo z našimi razmerami. Stavil je tudi konkretne predloge za jugoslov.-češkoslov. znanstveno kolaboracijo. Prof. Domin je poročal o Strossmayerjevi knjižnici v Pragi, na katero so lahko lige po pravici ponosne. Knjižnici je daroval sam prezident Masaryk 60 tisoč Kč, a jugoslov. Sokoli so prinesli te dni na iniciativo dr. Prochaska tisoče srbskohrvatskih in slovanskih knjig.

Sledil je temeljit referat ravnatelja Pustoslavška o turističnih stikih med Češkoslovaški in Jugoslovske. Referent je stavil celo vrsto organizatoričnih, propagandističnih in iniciativnih predlogov, kako naj bi se zainteresirali Češkoslovaški za naše Alpe in jugoslov. Riviero. Po kratkem poročilu insp. Ruzičke o poštinih stikih se je zborovanje prekinilo. Popoldne se je nadaljevalo v manjših dvorani staromestne hiše ob udeležbi samih delegatov. Generalni tajnik lige minist. svetnik Beringer, ki je bil mimo dr. Koutškega organizator kongresa, je v daljšem referatu označil poglobitvene točke kulturnega zblizanja Češkoslovaških in Jugoslovske. Njegova izvajanja, ki so temeljila na premisi, da moramo vzajemnost pojmovati strogo realistično, so vzbujale napeto pozornost. Vsi njegovi tehtni predlogi so bili sprejeti v resolucije. Le-te obravnavajo: 1.) potrebo učenja češkega, oziroma srbskohrvatskega in slovanskega jezika, študijskih potovanj v organiziranih skupinah, izmenjavo mladine, osebno v rodbinah, dalje organizacijo prevajanja iz naših literatur in večjo smotrenost v izbori, ustanavljanje knjižnic v vseh mestih, kjer obstoje lige, po primeru mariborske lige, ki ima vzoren češki oddelek v Ljudski knjižnici. Naglasila se je potreba ožjih novinarskih stikov, veliko odobravanja pa



Junaki vsojuna ustanovnica barvo pozdravljala kralja v govorki s kolodvoru.



Naši fantje na praških ulicah. Spredaj podpor. Ratej iz Ljubljane, ki je uvečhal sokolske vaje.



General Cvetković, komandant naše vojaške delegacije, in čsl. general Horák, zastopnik čsl. vojnega ministra, pred kojima na Staromestskem trgu defilirajo naše čete.

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. Veliki večeri smeja.

## „LYA MARA nevesta brez moža“

Brijantna veseloigra v glav. vlogi ljubka Lya Mara in Erich Kaiser-Titz. Mladini neprimerno!

Kino «Ljubljanski Dvor» najboljši kino v Sloveniji! Tel. 730.

gih klub nervoznim zletnim dnem veliko pozornost. Častna mesta v dvorani so zasedli češkoslovaški ministri dr. Beneš, dr. Krčmář in dr. Slavik, jugoslovske ministri Miša Trifunović, Dušan Trifunović, dr. Sršić in dr. Šuperina, nadalje poslanika Nešić in Seba, predsednik poslanske zbornice Malypetr, zastopniki raznih ministrstev, občine in javnih korporacij. Predsednik republike Masaryk se je dal zastopati po dr. Rieglu. Navzoči so bili nadalje zastopniki vseučilišča, Sokolstva, naš prosvetni atače dr. Drag. Prochaska itd. Novinarsko organizacijo je predstavljal ugledni sindik senator Pichl. Odlični slovanski kongres sta prišla posetit zaslužna delavca za utrditelj slovanskih stikov pisatelja Josef Holeček in Adolf Černy. Vse Češkoslovaško-jugoslovske lige na Češkoslovaškem in Jugoslov.-češkoslov. lige v Jugoslaviji so poslale svoje delegate. Tako so bile zastopane lige v Beneševu, Bratislavi, C. Budjejevicah, Olomucu, Plznu, Pragi (centralna in mestna) in Příbramu, iz Jugoslavije pa centralna liga, beograjska, celjska, crkveniška, ljubljanska, mariborska, Ljubljansko liga sta zastopala ravnatelj Pustoslavšek in dr. Lah, posebno močna je bila mariborska delegacija, ki so jo tvorili: dr. Reisman, dr. Senior, Lipoldova in Borko, njen predstavnik doktor Pivko pa je bil hkrati predstavitelj beograjske osrednje lige. Za Celje sta pripela inž. Peteržel in prof. Orožen.

Zborovanje je otvoril predsednik praške lige, župan Velike Prage doktor Baxa, ki je pozdravil ministre in druge oficijelne zastopnike, povdarjajoč, da so v delu za zblizanje med Češkoslovaški in Jugoslovske vojske vsi sloji od visokih državnikov do zastopnikov ljudstva. Nato je prevzel predsedstvo senator Pichl, ki je predlagal pozdravni brzojavki kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku. Ob navdušenih ovacijah je bil predlog sprejet. Podpredsedniško mesto je zasedel nar. poslanec dr. Pivko.

Sledili so pozdravni govori. Minister dr. Slavik je prinesel pozdrave ministra dr. Hodže, ki je bil zadržan in je v lepem slovaškem nagovoru povdarjal bratstvo živih src in koridor od srca k srcu, ki gre preko tuje zemlje iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Naš prosvetni minister Miša Trifunović je tolmačil srčna čustva, ki prevevajo Jugoslovske v zgodovinski dvorani, slavil je Prago in se poklonil velikemu Masaryku.

Nato so prišli na vrsto referati. Doktor H. Ripka je poročal podrobno o načinu njih delovanja. Iz poročila je bilo posneti, da delujejo češke lige z velikim elanom. Danes ima Praga po zahtevi lig veliko jugoslov. knjižnico in čitalnico, kolegij za jugoslov. dijake, izhaja časopis, ki se posveča medsebojnemu stikom itd. Korespondent dr. Pivko je govoril o paralelnem delu lig v Jugoslaviji in povdarjal potrebo, da se razširijo lige na vse slovanske narode. Naglasil je, da se bodo v Jugoslaviji osnovale lige tudi v manjših mestih in da bodo skušale s predavanji, knjižnicami in umetniškimi prireditvami poglobiti delo za vzajemnost obeh narodov.

Sledil je obsežen referat int. Palečka o gibanju jugoslov. dijakov na Češkoslovaškem. Predavatelj je iznesel temeljito sestavljen pregled organizatornega dela naših praških dijakov v dobi skoraj enega stoletja. Označil je vzroke, da pada število jugoslov. dijakov na praških visokih šolah. Poglavitni vzrok so visoke takse in šolnina. V imenu Jugoslovskega poročal dr. Grdojević iz Beograda, ki je priporočal Čehom, da obiskujejo tudi jugoslov. visoke šole, ker se na ta način najlažje seznanijo z našimi razmerami. Stavil je tudi konkretne predloge za jugoslov.-češkoslov. znanstveno kolaboracijo. Prof. Domin je poročal o Strossmayerjevi knjižnici v Pragi, na katero so lahko lige po pravici ponosne. Knjižnici je daroval sam prezident Masaryk 60 tisoč Kč, a jugoslov. Sokoli so prinesli te dni na iniciativo dr. Prochaska tisoče srbskohrvatskih in slovanskih knjig.

ričnega dela naših praških dijakov v dobi skoraj enega stoletja. Označil je vzroke, da pada število jugoslov. dijakov na praških visokih šolah. Poglavitni vzrok so visoke takse in šolnina. V imenu Jugoslovskega poročal dr. Grdojević iz Beograda, ki je priporočal Čehom, da obiskujejo tudi jugoslov. visoke šole, ker se na ta način najlažje seznanijo z našimi razmerami. Stavil je tudi konkretne predloge za jugoslov.-češkoslov. znanstveno kolaboracijo. Prof. Domin je poročal o Strossmayerjevi knjižnici v Pragi, na katero so lahko lige po pravici ponosne. Knjižnici je daroval sam prezident Masaryk 60 tisoč Kč, a jugoslov. Sokoli so prinesli te dni na iniciativo dr. Prochaska tisoče srbskohrvatskih in slovanskih knjig.

Sledil je temeljit referat ravnatelja Pustoslavška o turističnih stikih med Češkoslovaški in Jugoslovske. Referent je stavil celo vrsto organizatoričnih, propagandističnih in iniciativnih predlogov, kako naj bi se zainteresirali Češkoslovaški za naše Alpe in jugoslov. Riviero. Po kratkem poročilu insp. Ruzičke o poštinih stikih se je zborovanje prekinilo. Popoldne se je nadaljevalo v manjših dvorani staromestne hiše ob udeležbi samih delegatov. Generalni tajnik lige minist. svetnik Beringer, ki je bil mimo dr. Koutškega organizator kongresa, je v daljšem referatu označil poglobitvene točke kulturnega zblizanja Češkoslovaških in Jugoslovske. Njegova izvajanja, ki so temeljila na premisi, da moramo vzajemnost pojmovati strogo realistično, so vzbujale napeto pozornost. Vsi njegovi tehtni predlogi so bili sprejeti v resolucije. Le-te obravnavajo: 1.) potrebo učenja češkega, oziroma srbskohrvatskega in slovanskega jezika, študijskih potovanj v organiziranih skupinah, izmenjavo mladine, osebno v rodbinah, dalje organizacijo prevajanja iz naših literatur in večjo smotrenost v izbori, ustanavljanje knjižnic v vseh mestih, kjer obstoje lige, po primeru mariborske lige, ki ima vzoren češki oddelek v Ljudski knjižnici. Naglasila se je potreba ožjih novinarskih stikov, veliko odobravanja pa



Spominska kapela na Olšanskem pokopališču v Pragi, kamor so svezano prenesli kosti v Pragi za časa vojne umrlih in tamkaj pokopanih srbskih vojakov

Danes zadnji dan

## PRIKAZEN V OPERI

po v „Jutra“ izhajajočem romanu.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri. KINO IDEAL.

### Na vsesokolskem zletu

(Od našega posebnega dopisnika.)

Praga, 4. julija.

S cvetjem, zelenjem in prapori ovencana Praga je zadnje dni hitela, da izpopolni svojo dekoracijo do vsjaka, kajti bližali so se glavni slavnostni dnevi. Čudovito mesto, ta Praga štiri tošne že živi v navdušenju, v pričakovanju in pripravljanju, v upu in strahu pred dejem in se ni utrudila. Ko smo v petek zjutraj dospeli na Wilsonov kolodvor, je bilo, dasi je komaj prošla 6. ura, na ulicah že vse živo in pred hišami so trgovci, obrtniki, hišni gospodarji sredi mimoderobe množice dodajali k prejšnjim dekoracijam še nove dodatke. Ko sem hodil po ulicah, sem opazoval navno radostne prizore, ko so otroci in odrasli stali v grupah in pregledovali uspeh svojega dela ter ugibali, ali bi se ne dalo kaj še kaj dodati, kar bi dalo hišnim vratom, izložbi ali oknom v tem ali onem nadstropju še lepši okras. Taka je bila Praga zadnja dva dneva pred velikimi prazniki. Vse hiše so okrašene prav do strehe, vsa okna, izložbe, balkoni, robovi, vogali — vse se svetli v zelenju in v najrazličnejših barvah. Tako se je Praga pripravljala na sprejem — le solca, solnce ni hotelo biti. V ozračju se tudi dušeca sopolara, nebo je megleno ...

cije. Ko stojimo pred njo, se spomnimo majniških dni 1. 1918. Tam-le na balkonu je govoril takrat Radič. Grmel je proti Habsburgom in Viljemu, ki jim je prej pisal pesmi. In danes? Slovanska lipa je zopet okrašena. Niso pozabili nanjo. Kako smo se takrat borili okoli «Zlate huse» za to lipo! Kdor je mogel, jo je krasil in policija jo je večkrat na dan «očistila» od cvetja in mladinice. Zdaj stoji kot spomin na liste mlade dni. In tu ob njej naletimo na razne znanee iz onih dni. Od vseh strani so zopet prišli. Stiskamo si roke. «Kako, brate?» — «Dobro», zmigne z ramami nekako zamišljeno, kakor da ni tako dobro tam doli pri nas kot smo mislili v tistih majskih dneh 1. 1918.

V «Meščanski besedi» smo našli naše Tržičane in Goričane. Pravili so o dogodkih v Gorici, kjer so fašisti nasilno zadržavali naše ljudi, ki so hoteli na praški zlet ... Poskrbeli smo, da se je o tem zvedelo. «Vidite, taki so Italijani!» — in Čehi so razumeli našo bol. Ko smo šli potem po ulicah, smo našli skupino lužičkih Srbov. Kakih 50. Prišli so nemoteno iz Nemčije ... Torej so «barbarski Nemci» vendar kulturneši od onih tam doli, ki govore o 2000-letni kulturi.

Najveličastnejši trenutek, ki ga je doživela Praga tik pred zletom, je bil prihod jugoslovske vojske. Praga zna sprejemati svoje goste. To vedo vsi, ki so bili kdaj na praškem zletu. Seveda letos, ko so ves dan prihajali vlak za vlakom, je bilo nemo-

goče, da bi se vršili slavnostni sprejemi tako, kakor včasih, ko je prišel od nas en sam poseben vlak. Toda, ko se je čulo, da pride jugoslovska vojska, so naenkrat napolnile množice vse ulice in trge okoli kolodvora. (Bože, kakšne težave imamo z našim imenom. Nihče ne vé, kako bi nas imenoval, da bi se kje na kako stran ne zameril. Zborno je n. pr. «Češkoslovaška - jugoslovska liga», a govorniki govore o narodu Srbov, Hrvatov in Slovencev. In zdaj pride armada. Cigava je? Ali je srbsko - hrvatsko - slovenska? Ubogi slavnostni govorniki in poročevalci. Radi bi nas imenovali to, kar smo, pa se boje, ker pravimo, da nismo. Pa to samo mimogrede!) Naša vojska torej pride. Kdaj? Eni pravijo, da je že tu; drugi, da ob pol desetih. Množica vé vse. Vprašaj, kogar hočeš, on stoji na ulici in vé, da pride jugoslovska vojska. Morda se bo zakasnila, toda dopolne pride gotovo. Medtem že leti glas med množico: «Čez četiri ure. Vse se gnete na obeh straneh Vaclavskega trga. Tramvaj zvonijo, avtomobil trobijo, vse hiši, da se prebije skozi goste vrste, dolider ne pride sprevod, ker potem bo obstalo vse. Nestrpno čakanje traja še nekaj minut. Na oknih in balkonih je vse živo in pisano. Polno dam in otrok. Končno godba! Jugoslovska vojska gre! Spredaj policija na konjih, godba, oficirji in glej — tu so naši mladi fantje zagoreli, v polni bojni uniformi, oči temno žareče, nekoliko utrujeni od vožnje, prišli so iz Skoplja. Strumno bijejo ob trda praška tla in množica pozdravlja, vriska, ploska. En sam

ogromen val glasov se vali nad mlado četo in odmeva od visokih palač Vaclavskega trga. Junaki, junaki! To so oni od Kumana, iz Albanije, Soluna ... Ne isti, a ravno taki. In zdi se, če bi bilo treba, bi šli še enkrat. In z istim junaštvom. Vsi njihovi obrabi, oči, pogledi, vse govori o njih domovini, ki je domovina junakov. Tu prihaja navdušenje od solz. In potem naša mornarica. Mornarica! Sami mladi, zagoreli dečki. Bodočnost naša. Mladi kot naša pomorska sila. A samozavestni kot naše more s svojimi starimi spomini. Sprevod gre naprej. In oni, ki so ga že videli, hite čez stranske ulice, da ga prestrežejo zopet drugod in da zopet pozdravijo jugoslovske armado. Tako gre sprevod do magistrata. Mimo Husovega spomenika. Ogromen trg nabit ljudi ... Dečki, omamljeni od nepričakovane sprejema trdo bijejo ob tlak. Morda niso še nikoli videli velikega mesta. Tu sredi Evrope kipi množica, da jih pozdravi kot predstavitelje junaštva njihovih dedov. In oni drugod, kot da se zavedajo, da predstavljajo domovino junakov ...

Praga je bila v tem trenutku samo v naših trobojnih praporih, ki so se objemali z visokih hiš s češko državno zastavo.

nima mnogo zaupanja v ministre, a minister Trifunović je govoril lepo in resnično. Onim, ki so šli pred nami, se je Sokolstvo na jutro prvega zletnega dne poklonilo. Spominu mrtvih, grobu Tyrša in Fignerja in onim tisočim srbskih vojakov, ki spe smrtno spanje na čeških pokopališčih. Bil je to lep in ginljiv trenutek. Preden so pokazali živi svojo veliko skupno voljo, izraženo v skupnem nastopu 14.000 Sokolov na vežbališču, so se poklonili njim, ki so padli za svobodo ...

Sel sem po slavnosti po pokopališču, na Olšanah. Pot me je zanesla mimo Havličkovega groba. Ves je v venci in trakovih. Posebno Američani so se poklonili «stvaritelju češkega programa» ... Sel sem po cesti navzgor. Karolina Svetla ... Češka pisateljica, kumica prvega sokolskega prapora. Tudi na njenem grobu leži cvetje. Tyrš in Figner. Grob je zasut z venci, trakovi in cvetličami. Kako pomembno govori danes ta grob. Njegov glas odmeva iz src tisočev, iz središča velike misli v svet ... Zavijem v levo. Jan Lego. Lepo okrašen grob, ni se ga spomnil morda nihče, kljub temu, da je zborovala Liga. Na njem rastejo rože. Napis govori, da je bil «prukopnik» češko-slovske vzajemnosti. Kdo bi se ne spomnil rad tega dobrega starčka, ki je v svoji skromnosti toliko storil tudi za nas in puštil v našem kulturnem življenju za seboj jasno sled? ... Par korakov od tod stoji blezen križ. Matija Majar-Ziljski. Napis je obnovljen. Menda skrbi za grob praška občina. Tu počiva naš veliki Korotanec, ki je

je vzbudil predlog o uvedbi počitniških tečajev v Pragi. Kulturni koreferat je opravil v imenu Jugoslovenov profesor Pavlovič iz Beograda, ki je posebno opozoril na to, da se tudi Srbi vedno bolj zanimajo za Čehoslovake in vedno iskrenje čutijo in mislijo ž njimi v veselih in žalostnih dneh.

Razvila se je debata, ki je spopolnila zlasti praktične predloge za nadaljnje delo. Casopis naj bo bolj aktualen, dia- pozitivi o Češkoslovaški za predavanja izbrani, kongresi stalni in naj jih delegatje obeh držav obiskujejo.

Imenom Jugoslovenskih lig je doktor Reisman povabil centralo lig v Pragi, da se udeležijo letošnjega

kongresa Jugoslov.-češkoslov. lig v Ljubljani,

ki se bo vršil 7. in 8. avgusta z zletom na Bled. Predsedstvo je vabilo takoj z veseljem sprejelo in sporočilo, da bo centralo zastopal na tem kongresu gen. konzul dr. Beneš iz Prage, pa tudi praska lokalna liga kot iz ostalih mest bodo poslale zastopnike.

Dne 9. julija pa se odpeljejo delegatji lig skupno z našimi ministri na velike jugoslovenske slavnosti v Olo-muc.

**Oficijalne slavnosti**

Praga, 4. julija (Slovanski večer Lige. — Recepcija delegatov tujih mest. — Banket inozemskih novinarjev.)

V vrsti prireditelj, ki jih ima ob tem času Praga na vseh koncih in krajih, je vzbudila posebno pozornost manifestacija večer Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Meštanski besedi, ki je imela poluslužbeni značaj, ker so nastopili tudi tukaj kot govorniki naši in češki ministri. Udeležili so se večera tudi zelo številno naši Sokolci. Ogromne dvorane z obširnimi vrto so bile do poznih ur natičene občinstva. Ob istem času so napolnili Sokolji velikansko dvorano Reprezentativnega doma, kjer so imeli svoj pozdravni večer. Slovenci pa so si že večinoma spat, ker so skrajno utrujeni prišli šele ob 19. uri v Prago. Mesto pa je bilo ves večer živahno kakor čebelnjak; cela vrsta poslopij je bila že v sobno iluminiranih. Gledališča so imela vse razprodane slavnostne predstave.

V nedeljo dopoldne so se pričele že na vse zgodaj skušnje na zletišču in zopet števne prireditve. Na Olsanih prenos kosti srbskih vojakov, po dvorani umetniške koncertne matinee, na magistratu pa se je



**Dr. J. Scheiner,** starosta COS in Slovenske Sokolske Zveze, predsednik slavnostnega odbora sokolskega zleta. Poleg njega tajnik COS. H. Táborský.



**V. Stepanek,** podstarosta COS in predsednik slovanskega odbora sokolskega zleta.

zletel iz male, tužne Koroške v slovanski svet. Na grobu leži ovenel šopek. Bog vé, kdo ga je položil sem. V «Meštanski besedi» sem vzel z mize pozabljeno lepo rožo. Sedaj sem jo položil na ta grob. Tudi Majar je bil navdušen glasnik boljših časov. Ni jih večak niti sam niti njegova domovina. Naj vene ta roža na njegovem grobu kot vene duša naroda v krajih, odkoder je prišel. Pot vodi med vrbari — žaluškami, ki tvorijo drevedov proti vzhodu. Tam je ruska kapela. Tam so slovanski grobovi. Ruski na obeh straneh kapela. Naši. In okrog in okrog češki: grob pri grobu, cela poljana ena sama božja ujvja. In tam v polkrogu pedeset napisov, pedeset zvezd. Kaj je to? Čitaš napise: vsak se konča »opor.« (t. j. popraven = obešen) in poleg imena italijanskih krajev. To so grobovi čeških legionarjev z Italijanske fronte. Skoraj groza te obide, ko stojiš sredi teh grobov. Tu leži pokopano samo mlado cvetje. Glej letnice! In poleg njih imena vojakov iz l. 1920. Boj za Slovaško... Grobovi, grobovi! In vendar listi polkrov z napisi v oblikah zvezd — ti govore o grozni zgodovini. Ali bo boljše? Ali je konec borb in pride čas miru in sreče? Bog vé. Obzorje se temni.

Ura je dvanajst in popoldne je prvi nastop Sokolstva. Oblaki zakrivajo obzorje — ozraja je soparno. Ali bo sokolska ideja bratstva, enakosti, zdravja in sile, reda in discipline prinesla nam ono stalno narodno uspešno življenje, v katerem bomo pokazali, da je v resnici možno to, o čemer so bili oni, ki spe po grobih.

vršila slavnostna seja na čast delegatov inozemskih mest, ki jo je otvoril ob navzočnosti večine inozemskih novinarjev župan - primator dr. Baxa. Za njim so govorili vsak v svojem jeziku: župan mesta Pariza, londonski lord-major sir Newton, župan Aten, Varšava, Bukarešte, Beograda, Kopenhagena, Verduna in Zeneve. Za mesto Ljubljano je govoril član gerentskega sveta g. Josip Turk, ki je z lepim nastopom nazdravil slovanski Pragi v slovenski

Točno opoldne so se pričeli v Reprezentativnem domu na čast inozemskim novinarjem banket, ki sta ga priredili tiskovna sekcija min. predsedstva in tiskovna sekcija znanjega ministristva. Banketa se je udeležilo nad 200 oseb. Navzoči so bili ministrski predsednik dr. Cerny, zam. minister dr. Beneš in razni drugi honorarčiji. Češka vlada je namreč posvetila ob tem zletu posebno pozornost inozemskim novinarjem, ki jih je prišlo okrog 140 in so večinoma njeni gostje. Zastopane so skoraj vse evropske države, celo najbolj oddaljene. Tako je prišlo več švedskih in danskih novinarjev, iz Finske pa je prisel profesor »avistike na helsingforskem vseučilišču« novinar Mansida, ki pravkar pripravila daljši spis o Češkoslovaški. Govori na banketu so bili večinoma francoski. Ugodno se je dojmila zlasti zahvala zastopnika Češke obce sokolske novinarjem za pozornost, ki so jo izkazali s svojim velikim obiskom VIII. vsesokolskemu zletu.

Za nočjo je povabil novinarje na dimer zunanji minister dr. Beneš v špansko dvorano na Hradčanih. V sredo 7. julija pa je sprejem novinarjev pri prezidentu Masaryku na hradčanskem vrtu.



**Dr. Heller,** podstarosta COS in podpredsednik slavnostnega odbora COS.



**Ing. L. Čížek,** graditelj ogromnega sokolskega stadiona in predsednik gradbenega odbora COS.

**Na grobovih jugoslovenskih vojakov**

Praga, 4. julija

Danes jutraj so se raztrgali oblaki in nad Prago je končno zasijalo prelesno sonce. Na Olsanih, ogromni praški njivi mrtvih, smo se zbrali krog zastopnikov češke, naše in sokolske armade, v sredi naša in češka vlada z ministri ob grobovih srb. vojakov, ki so ob irpičenju avstrijskega sovražstva izdihali med vojno v Pragi. V bližini so postavili sedaj krasno kapelo, pod katero so danes zanesli naši vojniki izkopa- ne kosti svojih bratov-junakov. Resna in bo- eča tesnoba nas je zela, ko so pravoslav- na škofa Gorazd in Dostiej ter protorej Cvrčanin opravili pogrebne molitve in je zadonela pod azurno nebo pesem ženskega zbora »Hlahola« iz Nymburka, ki je pol skladbo Cvrčanina »Opelo«. Krog njih češki vojniki v bojni opreml, Sokolice, lužički

Popoldne je zavalovala Praga. Vsi tra- vaji so prenapolnjeni. Vse hili na vežbališče. Nebo se mračni. Bo dež? Bo! Gotovo! Bil je doslej vsak dan. Toda zgodilo se je nekaj morda naravnega, morda čudovitega, ako niso tudi čudeži nekaj naravnega. Ko so nastopili starejši Sokoli — se je vtil dež. A vse je obstalo na prostorih, brez dežnik- kov, vse je gledalo, da izkaže čast njim, ki so telovadili sredi dežja. Vtrajali so vsi do konca — nebo ni naklonjeno — a časi so resni — treba je izpolniti dolžnost — in to vrše na tem zletu vsi do zadnjega.

**Sportne prireditve ob priliki sokolskega zleta**

Praga, 6. julija, or. Večraj so se končale ženske sportne prireditve, o katerih smo deloma že poročali. Končna klasifikacija pri ženskih lahkoatletskih tekмах je nas- stopna: 1. Češkoslovaška s 47 točkami, 2. Francija 41 točk in 3. Jugoslavija 21 točk. Hazena tekma med Češkoslovaško in Ju- goslavijo se je vršila večraj in ne, kakor smo poročali v večrajšnji številki, že v ne- deljo. V nedeljo je Češkoslovaška prema- gala Francijo s 14 : 0. Naše hazenašice so se vsekakor bolje odrezale. Sicer so bile premagane, vendar pa moramo smatrati izid 10 : 5 (5 : 3) za zadovoljiv.

in ruski Sokol, naša vladna delegacija, češki zunanji minister dr. Beneš z diplomati- skim zborom in dolga vrsta naših odličnih prijateljev v Pragi. Bila je žalostna pot, ko smo stopali pod vrbari žaluškami za majni- mi lesenimi krstami zbranih kosci. Voja- ška godba je zavrnila naše in češke him- ne in dvignila sklonjene duše ob pogledu na silne jugoslovenske in češkoslovaške voja- ke, ki so strumno obkrožali slovansko dru- žino ob novi grobnici pod rusko kapelo. Spo- mnitvi avstrijskih žrtev sta se oddolžila z je- drnatimi besedami general Syrov in v sr- bohrvatščini češko-pravoslavni škof Gorazd. Salve vojaških pušk in topovskih strel so zaključili solčni dopoldan na Olsanih.

**Sila in zdravje slovanskega Sokolstva**

Kakor so bile težke dopoldanske ure na Olsanih, tako so vile popoldanske kljub težkim, črnim oblakom stotisočim nove sile



**Dr. J. Vaniček,** načelnik COS.



**R. Macel,** namestnik načelnika COS.

in zdravje strnjene vrste 30.000 Sokolice in Sokolov, ki so neustrašeno ob ogušujočih valvah nepregledne mase naroda prikoraka- le na zletišče. Ne dež niti ploha jih ni mo- gla pregnati in tudi stotisoči ljudstva so vztrajali tako dolgo, da je zopet pogledalo sonce iz raztrganih oblakov in se zopet umaknilo novemu dežju, ki letos biča Ev- ropo. Kakor je bilo v 14.000 deklet neizčr- pne gracije, nežnosti in lepote, tako je ozra- eč pretresel junaki krič 14.000 telovadcev ob nastopu k prostim vajam: »Vlasti zdari!»

To je bil pozdrav prezidentu Masaryku, ki je tudi vztrajal klub dežju, to je bila prisega: Domovini Zdravo! In po razvod- njenem polju je zavalovalo gubov, sunkov, da je od hipa do hipa rasila zavest nepre- mazljivosti slov. armade, združenih Ju- goslovenov in Čehoslovakov. Tako močeno so bile te popoldanske ure prvega dne na VIII. vsesokolskem zletu.

**Vremensko poročilo**

Meteorološki zavod v Ljubljani, 6. julija 1926

Kraj	Čas opazovanja	Temper.			Rel. vla- gnost %	Smeri vetra in brzina v m	Obla- nost 0-10	Vrsta padavine	
		Janj.	Temp.	Ret. vla- gnost %				opazovana	mm (0-7 ure)
Ljubljana (dvorec)	7.	758.9	15.7	91	N 0.5	10	megla	6.5	
	8.	758.8	17.2	96	NE 0.5	10			
	14.	756.8	24.4	64	S 3	8			
Maribor	21.	757.8	20.4	72	SW 1.5	7	0.1		
	8.	758.0	20.0	82	E 1.5	2			
Zagreb	8.	758.1	21.0	88	NW 1.5	0			
Beograd	8.								
Sarajevo	8.								
Skopje	7.	759.0	22.0	64	NE 1.5	0		2.0	
Dubrovnik	7.								
Praga	7.								

V Ljubljani je povprečni barometer nižji kot večraj za 0.3 mm. Sonce vzhaja ob 4:20, zahaja ob 19:49, luna vzhaja ob 02:21, zahaja ob 17:30

Triška vremenska napoved za sredo: Razni šibki vetrovi, nebo spremenljivo, nekoliko dežja. Temperatura od 20do 26 stopinj. Morje mirno.

**Sport**

**Ljubeljska konkurenca**

Prireditelj prve ocenjevalne vožnje na Ljubelji, ki naj pokaže kvalifikacijo motor- nih vozil na gorski cesti z visokimi vzpeti- nami in ovinki z izredno malim polumerom vzbujata tudi onstran naših meja izredno ve- liko zanimanje, posebno v Avstriji je toli- ko interesa, da je od tamošnjih tvornic pričakovati prijave za konkurenco.

Oficijelni trening pod vodstvom dirkal- nega vodstva se bo vršil v prvih dneh av- gusta. Za vsako kategorijo bo predpisan poseben čas.

Neoficijelni trening je vsaka vožnja v informativne svrhe. Za avtomobiliste, ki hočejo brez neprilik voziti po dirkalni pro- gi bo izdal Avto-klub, sekcija Ljubljana posebne izkaznice, glaseče se na ime voza- ča, da bo lahko nemoten od carine pasiral do mejnikov. Hitrost na cesti ne sme po cestno-policijskem redu prekašati 45 km na uro v vaseh med hišami pa ne 15 km. Od km 52 naprej, kjer je srečanje ali ustavlja- nje opasno je treba pogosto signalizirati, tako, da je vsak karambol izključen, pri srečavanju mora počakati vozilo ki prihaja doli na ravni progi ali kje izven ovinkov, ker je lahko mogoče, da se protivozaču ustavi motor; pri težkih strojih je potem težko zopet zvoziti.

Za tuje goste bo omogočen za dirko pre- hod preko meje brez triptika, ako se ho- čejo udeležiti se zleta na Bled morajo ime- ti sicer triptik, carinski postopek bo pa tako skrajšan da ne bo presegal ene mi- nute.

Službena objave LNP. Na seji dne 2. julija t. l. je u. o. LNP sklenil odigrati z moštvo, ki ima nastopiti v tekmah za po- kal Nj. Vel. kralja dve tekmi, ki naj slu- žita za trening reprezentativnega tima Ljub- ljane, in sicer: dne 18. julija z Zelezničarji iz Zagreba in dne 25. t. m. z timom, kom- biniranim iz igralcev Maribora in Celja. Obe tekmi se vršita v Ljubljani. Klubi se sprašujejo, da ne sklenejo za omenjena dne- va dogovorov radi nogometnih prireditelj. Sestava ljubljanskega tima se bo priobčila pozneje. Dopoln SK Ilirije z dne 2. VII. t. l. v zadevi g. K. Zankl se vzame na znanje, ter se smatra vsled tega dopis istega kluba od 17. V. brezpredmetnim. Dopoln JNS-a z dne 23. junija t. l., s katerim JNS prepove- duje klubom, včlanjenim v podsavezu, da prepuste svoje igrišče drugim nespportskim organizacijam brez dovoljenja dotičnega podsaveza, se vzame na znanje.

Iz LNP. Danes ob 20. seja p. o., ob 21. u. o. v Narodni kavarni.

Tekma za juniorski pokal SK Ilirije. — Prijave sprejema SK Ilirija še do 8. t. m. Doslej so se prijavi klubi Slavija, Mars, Triglav, Reka, Panonija, Mladika in Ilirija. Podroben zapis se nahaja v 17. šte. »Slo- venskega sporta«. — V četrtek, 8. t. m. ob 20. uri v klubski sobi SK Ilirije v kavarni «Evropa» seja medklubskega odbora, na ka- teri se izbere tekmece za I. in II. kolo. Na sejo se pozivajo delegati prijaviženih klub- ov. — SK Ilirija.

Avtomobilska dirka Sarajevo-Beograd, ki je bila napovedana za 12. julij t. l. se vrši 11. julija 1926. na progi Sarajevo, Han Pijesak, Vlasenica, Zvornik, Loznica, Sas- bac, Obrenovac, Beograd, ki je 330 km dolga. Prijave sprejema Avto-klub, sekcija Ljubljana, prijavnina znaša od 300 do 800 Din. Vozila bodo razdeljena na tri katego-rije, obsegajoče dirkalne, sportne in turne vozove.

ASK Primorje. Seja ožjega veseličnega odbora se vrši dne 7. t. m. ob 20.30 v Na- rodni kavarni. Udeležila obvezna.

Kolesarska sekcija ASK Primorje ima nočjo ob 18.30 sejo v restavraciji pri Se- stici. Prosi se za sigurno in točno udelež- bo. — Tajnik II.

Turnir v Wimbledonu. V finalu dan je zmagala mis Godfree Mac Kane (Angl.) nad Spangola d' Alvarez 6 : 2, 4 : 6, 6 : 3, francoski par Cochet-Brignon pa je potol- kel Američana Kinsey-Richards 7 : 5, 4 : 6, 6 : 3, 6 : 2.

**Gospodarstvo**

**Peronospora na hmelju**

Vladni svetnik Hamp, inšpektor za hme- ljarstvo v Nemčiji, piše o novi bolezni na poznem hmelju naslednje:

Znano je, da povzroča bolezni glivica pseudoperonospora humuli Wils. Kakor na vinski trti in na krompirju se navedena glivica tudi prav naglo pomnožuje na hmelju in more v kratkem času uničiti cele nasade. Ako primanjkuje glivici po- trebna množina vlage, potem zaostaja v razvoju in pri stanovitnem suhem vremenu popolnoma zaostane. Tako se tolnači tudi nastop bolezni v minulem letu, ko se je javila šele meseca junija. Pri veliki vročini se torej bolezni ne pojavlja, zato pa tem- bolj pri mokrotnem vremenu, kakor se je to lani zgodilo. V prvotnih nasadih, ki so dobivali prekatke kole ali jih sploh ni- niso dobivali — kar se žal tudi še dogaja — in kjer trte plazijo le po tleh, dobiva navedena glivica zadosti vlage iz zemlje, se naglo širi in okužuje zdrave nasade. Iz tega razloga so tudi letos drugoletni nasadi mnogo bolj oboleni za peronosporo kakor elareži.

Skoro vsi hmeljarji so se nadejali, da bomo imeli letos suho leto in so lani opu- štali vsa obrambna dela. Nekateri hmeljarji so škropili svoje nasade le enkrat, ker so mislili, da škropljenje ne pomaga, ko so se vnovič prikazovali oboleni poganjki. Le malo je število onih hmeljarjev, ki so svoje nasade ponovno škropili ter vse napadne poganjke (kuštrovec — Bubiköpfe) srbno nabirali in uničevali, pa ne pomelali v ce- sne jarke, kar se nespametno tudi dogaja.

Priporočamo, da se škropljenje nadaljuje in da se vsi okuženi listi in poganjki srbno nabirajo, povežejo v butarice, očistijo kameni in pomečejo v vodo. Neobhodno je pa, da se obrambna dela postre- mejo vsi hmeljarji, ker le potem se bo dal- zabraniti nadaljni razvoj in pomnoževanje glivice. To delo se tudi ne sme odlagati, ker more glivica vsak dan okužiti po tisoč in tisoč zdravih rastlin.

Glivica pa ne napada le nadzemelske, nego tudi podzemelske dele (koreniki) hmeljske rastline ter se pri ugodnem vre- menu prikazuje posledice že naslednje pomlad v vršeni meri. Nasadi, ki so bili lani škropljeni, so letos popolnoma zdravi, oni pa, v katerih se je škropljenje opu- štilo, ker so bili le malo okuženi, so letos bolni; lani zelo napadeni so pa letos zelo slabi.

Hmeljarji, skušajte si ohraniti vaše na- sade za prihodnje leto s stanovitnim in po- novnim škropljenjem z bakreno - apnen- brozgo. (Holldauer Berichterstatter piše: Peronospora se zabranjuje tudi, ako se opušta enostransko gnojeno z dusičnimi gnojili in s hlevskim gnojem ter se tem bolj uporabljajo fosforova in kalijeva gnojila. Posebno dobro učinkuje na rastlino tudi apno, ki je dela odporno proti bolezni in jo krepi posebno tam, kjer se ga v zemlji ne nahaja zadostna množina. Peronospora se zabranjuje s ponovnim škropljenjem z en- odstotno bakreno - apnenno brozgo. Glavni pogoj za uspešno škropljenje pa je, da se z njim zgodaj začneja in potem pridno ponav- lja. Poškropiti se pa morajo ne le zgoraj, nego tudi spodnje strani listov, ker škrop- ljenje ne odzdravlja že obolele rastline, nego zabranjuje le okuženje zdravih.

Vse lo velja tudi za savinske hmeljarje, kar se jim je že itak na številnih sestankih razlagalo in priporočalo. A. P.

**Tržna poročila**

Dunajski goveji sejem (5. t. m.). Dogon 2768 glav; od tega iz Jugoslavije 196 komo- dov. Cene razen bikom, ki so se pocenili za 5 do 10 grošev pri kg, nespremenjene. Ni- tirajo za kg žive teže: voli I. 1.85—1.60 (iz- jemno 1.65—1.75), II. 1.10—1.30, III. 1 do 1.10, biki 1—1.30, krave 0.95—1.30, slabš živina 0.60—0.85 šilinga.

Likvidaciji. Razdružila sta se in pre- šla v likvidacijo Kitarsko društvo v Dona- lah, r. z. z. o. z. ter Vodna zdruuga v Ro- goznicah, r. z. z. o. z. Upniki se pozivajo na prijavo terjatev.

Sprememba imena Dobrovoljačke ban- ke v Zagrebu. Zadnji »Uradni list« objavlja da se je na podlagi izprememb družbenih pravih, ki jih je odobrilo ministristvo za tr- govino in industrijo, spreminil naziv Do- brovoljačke banke, d. d. v Zagrebu, v Ko- mercialno banko, d. d. v Zagrebu. Ljub- ljanska podružnica se torej imenuje Komer- cijalna banka, d. d., podružnica Ljubljana.

Konkurz je razglašen o imovini Josipa Savellija, trgovca v St. Juriju ob južni železnic. Prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Celju 24. t. m. ob pol 9. Oglasišveni rok do 10. avgusta t. l.

V rudniški register so se vpisale v Sloveniji naslednje tvrdke: Splošna gradb- na zdruuga v Celju, r. z. z. o. z.; Hranilnica in posojilnica v Kočevju, občokristna stavb- na in kreditna registrirana zdruuga z. o. z. v Ptujju; Kmetijska električna zdruuga v Velikih Laščah, r. z. z. o. z.; Izbršalna so- je Kmetijska hranilnica in posojilnica na Vrhu, Bela Krajina, r. z. z. n. z. (ter se li- kvidacija končana).

**Borze**

LJUBLJANA. (Prve številke povprečja- nja, druge ponudbe in v oklepajih kupni- ski zaldžučki) Vrednote: inv. država 72.50—0, Vojna škoda 396—0, zastavn. in komunalne Kranjske 20—22, Celjska kom- pjalnica 193—195 (195), Ljubljanska kreditna 175—195, Merkantilna 100—0, Proletarna 864.50—867, Slovanska 49—0, Kred. ital 165—175, Strojne 78—83, Trbovlje 0—379, Vevče 102—0, Slavljna 55—65, Selit 103—0. — Blago: Zaključke: brzojvni drogovi (smreka, jelka, bor), zdravi, ravni, obeljeni, stegnjeni, ravno odžagani, od 8 do 12 cm, fco vagon meja, 8 vagonov po 800, Pospa- ševalo se je po hrastovih mešskih drogih. Drugače same ponudbe v kmetijskih pridel- kih in deloma v lesu brez povprečevanja. ZAGREB. Devize: Dunaj 796.5—902.8, Berlin 1348.6—1352.6, Italija 192.995 do 194.166, New York 56.46—56.76, Pariz 150.06—152.06, Praga 167.883—168.283, Soci 1094.55—1098.55. CURIH. Beograd 9.14, Pariz 138.5, Lon- don 25.12, New York 516.625, MBan 17.95, Praga 15.3, Dunaj 73. TRST. Devize: Beograd 51.50—52, Bu- naj 408—418, Praga 86.26—87, Pariz 77 do 78, London 141.75—142.25, New York 29.10 do 29.45, Curih 565—575, Budimpešta 0.046 do 0.0412, Bukarešta 13.25—14, valute: dinarji 51—51.50, dolarij 28.90—29.30, 20 zlatih frankov 108—112, zlati lira 551.31.

**Samo še danes v sredo igra srčkana in zlata LILLIAN GISH** v prekrasnem monumentalnem filmskem delu v 11 dejanjih

**Bela sestra** ki se že četrta dan predvaja s kolosalnim uspehom. Vse dosedanje predstave so bile popolnoma razprodane

Dvorana in vestibul sta za ta večer spremenjeni v cerkev. — Pevski zbor, solisti in pomnoženi orkester pod vodstvom prof. E. Feršnjaka spremljajo predvajanje filma pri vseh predstavah. vsled velike dolžine filma (oba dela v enem sporedu) se vrše predstave ob:

**4., ½ 8. in ¼ 10.** Predprda v stopni od 10. do pol 1. Elitni kino Matica, najlepši kino v Sloveniji. Telefon 124.

# Domače vesti

**Naročnikom, ki jim je koncem meseca junija potekla naročina, smo zadnje dni priložili položnice. Prosimo jih, na plačajo naročnino vsaj za mesec julij, po možnosti pa za tretje četrtletje ali za drugo polletje hkrati. Tako pritrhanjo skrb, čas in delo sebi in upravi lista. Razume se, da morajo biti poravnani tudi morebitni zaostanki iz prvega polletja. Plačila prosimo takoj v prvih dneh meseca julija.**

### Upravništvo «Jutra».

\* **Princ Gjordje se je preselil v Beograd.** Princ Gjordje se je zaradi velike poudarnosti na državnem posestvu Belje preselil v Beograd, kjer se naseli v kraljevem dvorcu.

\* **Osebnostna vest.** Novonovomerani inspektor in delegat ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani dr. Milan Vukičević je dne 1. julija nastopil svoje službene mesto.

\* **Iz šolske službe.** Veliki župan ljubljanske oblasti razpisuje službo šolskega upravitelja na osemrazredni mešani osnovni šoli v Mostah pri Ljubljani v stalno namestitev. Na državni realni gimnaziji v Kočevju pa je popolniti s pričetkom prihodnjega šolskega leta eno učno mesto za katoliški verouk.

\* **Odklikovanje.** Na predlog lektorja ljubljanske univerze, profesorja Martela, je francosko ministrstvo za znanje zadeve odklikovalo z bronasto plaketo slušatelja filozofske fakultete g. Janka Tavzesa in zdč. Mileno Uršičevo.

\* **Imenovanje v prometnem ministrstvu.** V prometnem ministrstvu sta imenovana: pomočnik šefa v brodadarskem odseku Maks Sardelli za šefa administrativno-kommercialnega odseka, dosedanjí arhitekt pri direkciji državnih železnic v Ljubljani Friderik Schmidinger pa za šefa arhitektonskega odseka v gradbenem oddelku ministrstva.

\* **Rektorat ljubljanske univerze** razpisuje pri zavodu za meteorologijo in geodinamiko observatorsko mesto s prejemki uradnika II. kategorije. Prosilce glede na specializacijo službo ne sme ineti več nego 40 let. Prošnje naj se vložijo do 15. avgusta ter opremiti s listinami, ki jih zahteva člen 12. uradniškega zakona.

\* **Diplomski izpit na dunajski konzularni akademiji** je napravil z odličnim uspehom gospod Mirko Schiffer, sin pokojnega mestnega učitelja gosp. Frana Schifferja. 997

\* **Razpisana učiteljska mesta.** Ministrstvo vojske in mornarice je razpisalo dve učiteljski mesti na brodadarski podoficirski šoli v Sibeniaku in sicer za srbohrvatski jezik ter za aritmetiko, geometrijo, fiziko in kemijo. Kandidati naj takoj pošljejo prošnje ministrstvu vojske in mornarice, sekciji za vojno morinarico.

\* **V artillerijsko podoficirsko šolo** v Čurpirju se sprejme letos 150 gošincev. Prošnje za sprejem je treba vložiti najkasneje do 20. septembra. Šola traja dve leti. Pogoji za sprejem se zvedo pri vseh vojaških okrožjih.

\* **Spomenik srbskim herojem v Vrhu.** V Vrhu je bil na Vidov dan na svečan način odkrit spomenik srbskim herojem, ki so vsled zadobitnih ran in boleznij umrli v tamkajšnji bolnici. Odkritju spomenika so prisostvovali zastopniki oblasti, vseh kulturnih in humanitarnih društev ter veliko število tamkajšnjih meščanov.

\* **Kaj je z razvrstitvijo policijskih nadzornikov in agentov v Sloveniji?** V «Službenih novinah» št. 144. čitamo, da je bilo 42 policijskih agentov, nastavljenih pri policijskem ravnateljstvu v Zagrebu, prevedenih z ukazom notranjega ministrstva z dne 29. aprila t. l. HS br. 1969 na podlagi čl. 52 uradniškega zakona in uredbe o razvrščanju v 2. oziroma v 3. grupo tretje kategorije. Veliko število policijskih agentov in nadzornikov v Sloveniji še čaka zama na rešitev svojih prošelj za prevedbo, dočim je notranje ministrstvo že rešilo prošnje vsem drugim kolegom v ostalih delih naše države. Skrajni čas bi že bal, da bi enkrat prišli na vrsto tudi policijski agenti v Sloveniji!

\* **Iz Triglavskega Doma na Kredarici** javlja oskrbnik Arh. da je odstranil iz pota na Mali Triglav ves led in sneg, katerega je ponekod ležalo čez 1 meter, ter je sedaj mogoče doseči vrh Triglava tudi s Kredarice. Pričakuje se sedaj lepše vreme, zato turisti hajd v kraljestvo Zlatoroga!

\* **Smrt »Brdskega Miha«.** Umril je na Brodu pri Lukovici 79 letni Miha Šimenc, daleč naokoli splošno znan kot »Brdski Miha«. Služboval je nad šestdeset let v brdski graščini. Rodom iz Vranje peči, je bil mož originalna hribovska korenina. Radi šegavosti in dovipnosti je bil splošno priljubljen, kar je dokazala znatna udeležba na njegovi zadnji poti. Hudomušna osebnost in živirna govornica rajnega se zrcali v mnogih povetih Janka Kersnika in Frana Milčinskega.

\* **Himen.** V Ljubnem na Gorenjskem sta se poročila Pepi Šilbar in Pepča Pogačnikova. — V Ljubljani se je poročil g. Karel Miklič, sira restavracija in hotelija g. Fr. Mikliča z gospico Marijo Pankovo, hčerko ravnateljice policijskih pomožnih uradov, g. Frana Finka. Bilo srečno!

\* **Vabilo na desetletnico mature!** Sošolci, ki smo bili v začetku svetovne vojne (1912) v sedmome razredu novomeške gimnazije, nas je vojni vihar že v začetku šolskega leta razgnal širom sveta, pa smo maturirali 11. 1916. leta prej ali pozneje, prosim, da se udeležite 24. t. m. (ali 31. t. m.) proslave desetletnice mature v Novem mestu. Prijave prosim takoj poslati na sošolca dr. med. Jož. Marjetiča, zdravnik v Vrapču pri Zagrebu. — Na svidenje!

\* **Izlet Umetnostno-zgodovinskega društva v Francijo.** Udeleženci izleta se odpeljejo iz Ljubljane dne 2. septembra zjutraj preko Simplona naravnost v Pariz, iz Pariza po ogledu mesta in bližnje okolice v Marseille, kjer se bodo med 94 ur, nato v Milan, kjer se bodo zopet ustavili in iz Milana v Ljubljano. Spremembe potnega

reda so po skupnem dogovoru mogoče. Udeležencem je zagotovljeno strokovno vodstvo in nekatere potne olajšave, maksimalni stroški za vožnjo (brzovlak 3. razreda) in oskrbo 3500 Din. Izlet bo trajal 12 dni. Kdor se namerja izleta udeležiti, se mu je priglasiti najkasneje do 8. julija v Umetnostnozgodovinskem seminarju na univerzi pri tajniku društva od 12.—12.30 ali pismeno, pri čemr je plačati v društvene namene 200 dinarjev. Število udeležencev je omejeno, natančnejša obvestila se jim o pravem času sporočijo pismeno

\* **J. A. D. »Triglav« v Ljubljani.** Na rednem obnem zboru dne 4. julija je bil izvoljen za počitniško dobo 1926 sledeči odbor: predsednik Kuharič Boris, podpredsed. Soršak Zmago, tajnik Rebec Dimitrij, blagajnik Kocmur Ciril, delegat za Ptuj Jerše Lado, delegat za Maribor Planinšek Odon, delegat za Celje Černež Božidar. 991

\* **Obletnica smrti prof. dr. Zolgerja.** V počaščenje spomina pokojnega odličnega člana pravne fakultete je poleg »Zbornika znanstvenih razprav, 5. letnik« profesorskega zbora ljubljanske juridične fakultete izšla tudi knjiga njenega člana prof. dr. Gregorja Kreka: »Grundzüge des Verfassungsgeschichtes des Königreiches der Serben, Kroaten in Slovenen«, založba Hermann Sack, Berlin-Breslau.

\* **Brezobzirnost.** Iz krogov turistov smo prejeli sledečo pritožbo: Za pretekle praznike smo napravili izlet na Kravec. Prenočišča ni bilo nobenega več na razpolago in smo zato prenočevali v jedilnici. Močno utrujeni smo legli k počitku, ne meneč se za trda ležišča. Le žal, da nas je vso noč motil z neslanim govorjenjem neki gospod in nam onemogočil vsako spanje. Izraz brezobzirnost za njegovo obnašanje je gotovo premil. Kakšen pomen imajo naše kočje v planinah? Ali so morda zato, da v nočnih urah povivamo in prepevamo, ali da so dovršeni turji tudi odpojčimo. Turisti naj bodo veseli po kočah, ampak po 10. uri zvečer naj zavladajo mir.

\* **Popravki k naši nedeljski križanki.** V nedeljski križanki sta se vrnilii dve pomoti. Tako je izpadla definicija zadnje besede pod 3. vodoravno. Točka 3 se torej popravi: »otok v Jadranu; del živalskega telesa; ptiča: goro v Julijskih Alpah. Takišto je izpadla definicija pod C. navpično, ki se mora v celoti glasiti: »prebivalca evropske države; droben del lesa; ptiča.

\* **Atentator na sarajevskega profesorja pred sodiščem.** Državni odvjetnik v Sarajevu je vložil obtožbo proti Radovanu Vilčarju, ki je — kakor smo že poročali — pred mesecem dni izvršil v šoli atentat na svojega profesorja Petroviča, ki mu je dal slabo oceno iz matematike. Državni pravdnik ga ne toži zaradi poskušene umora, marveč radi težke telesne poškodbe. Sodna obravnava, za katero vlada med sarajevskimi profesorji in dijaki veliko zanimanje, se bo vršila dne 10. julija.

\* **Stavka v novosadski trgovski zbornici.** Ker je tajnik novosadske zbornice za trgovino, obrt in industrijo dr. Kostič po odredbi ministra dr. Krajača zopet nastopil svoje službeno mesto v zbornici, je v znak protesta uradništvo zbornice stopilo v stavko.

\* **Otok pri igri utonil.** V Sarajevu sta se v nedeljo popoldne ob potoku Fojnica igrala z žogo dva otroka Jove Dugalica, ravnateljstva zavarovalne družbe »Nada«. Pri igri jima je žoga padla v potok. Obadva sta za žogo poletela v potok, ne sluteč veliko ne-

**NOGAVICE**

TRALE

**Znamko in žigom**

**KLJUČ**

naiboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

varnost. Vsled deževja močno narasla Fojnica je enega dečka odnesla in je izgnil v deročih valovih, drugega pa je rešil seljak, ki se je slučajno nahajal v bližini.

\* **Tkanina »Eternum« nedosegljiva!** 172

\* **Potres v Beogradu.** V noči od ponedeljka na torek so čutili v Beogradu kmalu po polnoči lahek potres. Seismografična postaja je zabeležila potres, čegar epicenter ni daleč od Beograda. Močnejši potres so čutili v Čačku in Trsteniku. Vest o potresu je z ozirom na poročila o katastrofalnih potresih ob obalah Sredozemskega morja zelo vznemirila prebivalstvo.

**Prednaznanilo.**

Senzacionalni film

**Sherlock Holmes II.**

**Eitni kino Matica**

Najlepši kino v Sloveniji. Tel. 124

## Iz Ljubljane

u—**Drevored ob Mišičevi cesti.** Pišejo nam: Kakor čujemo, namerava mestna občina v doglednem času odstraniti lepi drevored ob Mišičevi cesti, ker je baje cesta preozka za vojni promet. Prebivalci tega okraja pa pravimo, da ne damo teh lepih dreves, ki nam dajejo ob številnih plohalih zavetišče in ob žgočem solncu prijetno senco! Komu so na potu? Vojni promet po tej cesti je tako minimalen, da ne more priti v poštev; saj teče Poljanska cesta paralelno z Mišičevo in je naravno, da se ovinku čez Mišičevo cesto vsak voznik, če le mogoče, izogne. Vozila, ki so namenjena proti Karlovkemu mostu imajo zopet bližje po Cesti za gradom ali Karlovkí cesti in le redkokdaj zaide na našo mirno cesto kak tuj avtomobil, da še celo škroplilni voz se je največkrat izogne. Pogrebov ni, procesij ni, manifestacijskih obhodov na tej cesti ni — še celo italijanski konzul bi se tu dobro počutil! Tak lep mir imamo. Tudi pogrešamo v bližini otroške igrišča, nimamo nobene vrste parka, kjer bi po delu malo počevali. V eno ur oddaljeni tivolski drevored iskat sence nam nikakor ne kaže. Zato nam pustite vsaj naš skromni drevored na Mišičevi cesti, katerega vsi ljubimo! Oglašamo se pravčasno, kajti kadar zapoje sekire in krampi — je prekasno! — Eden za več.

u—**Solnce, solnce!** Po čisto jesenskih zadnjih deževnih dneh je pošljalo včeraj nepričakovano na Ljubljano skozi oblake solnce in obsevalo vse dan naše mesto. Le tuintam je bilo slišati iz daljave zamolklo grmenje. Očividno boj v višavah še ni končan. Lepi včerajšnji dan je vzbudil med prebivalstvom zopet iskrico nade, da morda sedaj nastopi enkrat vremenski preokret in z njim tudi življano kopalisko življenje.

u—**Umril v Ljubljani.** Zadnje dneve so bili javljeni sledeči smrtni slučajii: Jožefa Kalan, gostilničarka, 71 let; Ivan Dougan, višji sodni svetnik, 58 let; Josip Skofic, dninar, 41 let; Drago Vetrli, sin železničarja 8 mesecev; Josipina Cerar, trgovka in posestnica, 51 let; Fortunat Vrhovec, dijak 12 let; Marijana Martinčič, dninarica, 49 let; Kazimir Kalčič, dninar, 46 let; Slavica Pavlin, dijalkinja 19 let; Valentin Stojic, doh. paznik v pok., 74 let; Stanko Pehani geometer 32 let; Stefanija Romih, zasebnica, 21 let; Frančiška Dobrota, šolska učenka, 12 let; Anton Ožko, posestnik, 51 let; Ivan Oblak, kaplan, 28 let; Albin Pogačnik, občinski tajnik, 37 let; Josip Libersar, posestnik, 61 let; Jakob Hrišman, preglednik finančne kontrole v pok. 50 let; Andrej Rot, dninar, 24 let; Konrad Reich, delavec, 19 let; Lovrenc Lavrič, delavec, 33 let; Ante Pirija, posestnik, 70 let; Anton Čoi, posestnik 68 let; Fr. Erjavec, mizarški mojster, 44 let in Terezija Banstetter, zasebnica, 72 let.

u—**Letošnji javni nastop Sokola na Viču** se bo vršil v nedeljo, dne 18. julija na vrtu gostilne »Pavlič« na Gilincih. Nastopijo vsi telovadni oddelki s prostimi vajami ter orodno telovadbo. Po nastopu velika ljudska veselica z godbo, plesom, srečolovom, šaljivo pošto. Sodeluje priznana železničarska godba »Sloga« iz Ljubljane. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 5 in 10 Din.

u—**Pevsko društvo »Slavec«** priredi dne 11. julija veselico v restavraciji Miklič, Koldvorska ulica. Na sporedu: petje, godba, itd. 995

u—**Češkoslovenska Obec v Ljubli.** Huvosa oslava v soboto dne 10. července o osmih hodine večerni ve Zvezde. — Súčastnete se vsi čini! 994

u—**Policijske prijave.** Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policiji sledeči slučajii: 2 vloma, 2 tatvine, 1 poneverba, 1 popadljiv pes, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 goljujija, 1 prestopke izzivanja na ulici, 1 prestopke obrtnega reda in 10 prestopkov cestno-policijskega reda. Arctacij je bilo izvršenih 5 in sicer: 1 radi nadlegovanja pasantov, 1 radi splošnega suma, 1 radi tatvine in 1 radi vlačugarstva.

u—**Preprečena nesreča.** Na Tržaški cesti pred hišo št. 5. sta se včeraj okrog 13. ure splašila pri nalaganju sodov Krapeževemu hlapcu vsled ropota konja, vprežena v težak voz. Razdvijana iskra konja sta zdirjala kakor blisk po Tržaški cesti proti Gradšču in dalje mimo nunske cerkve, Zvezde, po Šelenburgovi ulici proti pošti. Ljudje so se v naglici umikali in strahoma pričakovali nesreče. Konja sta izgubila pri vozu obe zadnji kolesi in ropot ju je podžigal k še hitrejšemu teku. Pri pošti je po Dunajski cesti prihajal nasproti ravno voz cestne železnice in sigurno bi prišlo do katastrofe, da ni tisti hip kljub naravnost življenjski nevarnosti priskočil stražnik Colarič, zagrabil enega konja za uzdo in ga zavrl proti Aleksandrovi cesti, kjer se je posrečilo pozneje razdvijani živali umiriti.

u—**Vlom v barako.** Vlomi v barake, v razne samotno stoječe branjevske stojnice, se ponavljajo zadnje čase skoro dnevno. Vlomici so obiskali v dnevih med veselejšem več barak na Karlovkí cesti, nekaj na trgu, dalje v Metelkovi ulici, v ponedeljek ponoči pa se je nekdo spomnil tudi na stojnico Josipa Turka na Dunajski cesti poleg Strojnihi tovarni in livarn. Storitelj je odprl vrata, pritrdjena le z lahko ključavnico, brez velikega napora ter odnesel za več sto dinarjev jestvin in raznih sladkarij.

u—**Naveličani sladoledar.** Slaščičar ter izdelovalec sladoleda Henrik Kemeter na Celovški cesti št. 62 ima s svojimi prodajalci sladke ambrozije nedvomno velikansko smolo. Nedolgo tega se mu je izneveril neki prodajalec, ki je pustil svoj voz kar sredi noči v Lattermannovem drevoredu ter z denarjem pobegnil bogzna kam. V ponedeljek pa se je izkazalo, da zgledi res vlečejo. Pobegnil je z izkupičkom tudi drugi njegov nastavljenec, France Mlakar iz Peče v kam nižkem okraju. Tudi temu se ni zdelo vredno, da prijelje voz domov, marveč ga je pustil zvečer kar na Malgajevi cesti poleg igrlišča S. K. Ilirije.

u—**Tat v podstrešju.** V podstrešje hiše št. 7. na Masarykovi cesti se je splazil v ponedeljek popoldne neopazeno neznan umovič, preiskal celo podstrešje in končno iztaknil košaro Lavre Skrebarjeve, v kateri je našel okrog 100 Din gotovine. Sicer žala vsota mu je tako imponirala, da je pustil vse ostale vrednosti v miru in samo gledal, kako bi prišel z gotovino čimprej na prsto, kar se mu je tekom popoldneva tudi posrečilo.

u—**Med. dr. Tlačar ne sprejema do 20. julija.** 993

## Iz Maribora

a—**Prosta stanovanja.** Za sledeča prosta stanovanja je vložiti pri mariborskem stanovanjskem sodišču do 8. t. m. prošnje: 5 sob, kabinet za služkinjo in kuhinja na Tržaški 9/L, 4 sobe, 2 kabineta in kuhinja v Gosposki 17/L, 2 sobi in kuhinja v EinSPIelerjevi 22/L, 1 soba s štedilnikom v Danikovi baraki 5. ena soba in kuhinja v Aleksandrovi 60 (podstrešje), Studenci, soba s pečjo. V Razvanju 48, 2 sobi in kuhinja, v Rušah 50, 2 sobi in kuhinja v Prešernovi ulici 2/III.

a—**Koče SPD na Pohorju.** Koče. Mariborska, Ruška, in koča na Klopnem vrhu, SPD podružnic v Mariboru in Rušah, so vse leto odprte. Letoviščarjem so na razpolago lepe zračne in snažne sobe. Enako je dobro preskrbljeno za hrano in pijačo. Vse točke so ugodne postojanke za krasne izlete po pohorskem hrbtu, zlasti s Klopnega vrha.

a—**Odgonskim potom iz države v državo** in nazaj je doživel ruski emigrant Nikolaj Platonov iz odeške gubernije. Mladi Rus je že deset let iz domovine in je prepotoval

## Quasija les,

suliko, sallori, mazavo mlo, losol, tobačni izvleček, lenotalein papir so pripomočki za pokončavanje mčesa na trti hmelju, ribizu in vrtnicah 5189 a

Dobi se v drogeriji Sanitas, Celje ali pa v Ljubljani, Prešernova ul. 5

**Potovanja po Svici.**

Vsakovrstna pojasnila in znižane vozovnice pri Amlichs Schweizer Verkehrs-bureau, Wien I., Schwarzenbergplatz 18. 172a

skoro vse evropske države. Nazadnje ga je zanesla pot iz Italije preko Koroške v Strauss pri Spilju, kjer ga je aretirala tamkajšnja žandarmerija in ga odgonskim potom prepeljala v Maribor, misleč da je prišel od semkaj, ker ni imel pri sebi nobenih dokumentov. Mariborska policija pa tudi ne sprejema vsakega takega gosta in bo poslala tudi tega Rusa odgonskim potom avstrijskim oblastim nazaj.

a—**Na potu skozi Maribor na dunajsko delavsko olimpijado.** Včeraj z jutranjim osebnim vlakom se je odpeljala iz Maribora večja deputacija delavskih telovadnih enot iz Slovenije na Dunaj, da se udeležijo tamkajšnje delavske olimpijade, ki se bo vršila ves tekoči teden. Največ udeležencev je bilo iz Maribora, dočim je bilo iz Trbovelj in Jesenice le par oseb.

a—**Posestnik gibanje.** Nedogg Viktor je kupil od Primer Ilze stanovanjsko hišo v Frankopanovi ulici št. 9.

a—**Dijaška stanovanja.** Vse gospodinj, ki žele sprejeti v šolskem letu 1926-27 dijak ali dijakinje na stanovanje, se naprošajo, da javijo svoj naslov: Anton Skala, strok. učitelj, Maribor, Koroševa ulica 5/II. Naslovi gospodinj se bodo razmnožili, natisnili v »Učiteljskem tovarišu« in razposlali na vse srednje šole v Mariboru. Prijave je poslali do 1. avgusta. Kdor pošlje pozneje naslov, ne more priti v ta seznam.

a—**Za spomenik mons. dr. Medvedu.** Tretji izkaz darov, nabranih za postavitev spomenika pokoj. mons. dr. Antonu Medvedu znaša 2065 Din, tako da je že nabrano skupno okrog 11.000 Din.

a—**Mariborski drobiž.** Neznani storilci so vlomili preteko noč v podstrešje g. Hermana W. in mu odnesli nekaj perila in obleke, vsled česar trpi okradeni večjo škodo. — Franca M. je popadel v Cvetlični ulici pes in ga do kravavega ogrizel v levo nogo, da je moral iskati zdravniško pomoč na rešilni postaji. — Elita meščanov iz starega Maribora je izgubila nenadno kar dva člana. V ponedeljek je preminul g. Viljem Heinz, lastnik znane knjigarne, včeraj pa urar g. Teodor Fehrenbach. Oba podjetnika sta imela svoja lokala v sosednjih hišah v Gosposki ulici nasproti kavarni Central. — V noči od sobote na nedeljo se je pripetil dogodek, ki je brez dvoma svojevrstno redek pojav. Na državni cesti med Slivnico in Hočami pri Mariboru je zavozil avtomobil grafa Adamoviča v icelena in ga podrl na tla. Žival ni bila takoj mrtva, zato so ji pognali še par strelav v glavo. Nato so jelena naložili na avto in ga prepeljali v gostilno Spaček v Mariboru. Jelen je bil star eno leto in je tehtal skoraj 45 kilogramov. Od kod je mogel jeliti na cesto, je zelo nerazumljivo. Domnevalo, da je moral priti iz bližnjih pohorskih gozdov.

**Iz Celja**

e—**Redni sestanek članov krajevne organizacije SDS Celje** mesto se bo vršil danes zvečer ob 8.30 v klubovi sobi »Celiškega doma«. Sestanek je zlasti za zaupni-ke zelo važen.

e—**Ciril-Metodov kres** na starem gradu so zažgali vsled slabega vremena mesto v nedeljo včeraj v ponedeljek zvečer.

**Kolesa!**

samo pri Gorcu

Palča Ljublj. Kreditne banke



## 3 krat tako bujni

postanejo lasje, če jih le enkrat umijete z **Elida-Shampooom**. Takoj postanejo rahli pa vonjavi, svileno mehki, medlosvetli in nežno parfimirani. Mehko posebno milo očisti lasje in kožo na glavi brez truda pa temeljito. Obilne pene njegove ogreje vse nezaželjeno ter se izlaha odplaknejo. Umivajoči si glavo, rabite prihodnjič tudi Vi brez sode izdelani

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIRJK, Oddelak »Brdca«.

Polljite mi brezplačno originalni zavojek ELIDA-SHAMPOO 1/1TV

Ime: \_\_\_\_\_

Naselovi: \_\_\_\_\_

Prišepite prošni, izpolnjeni odrazek sedaj na doplanico.

# SHAMPOO ELIDA

# Naši kraji in ljudje

## Slovenska umetnostna razstava v Sarajevu

Dne 16. junija t. l. se je na slovesen način otvorila prva razstava slovenske upodabljalne umetnosti v Sarajevu. Privedilo jo je »Društvo slov. upodabljal. umetnikov« v Ljubljani. V društvu so vključeni umetniki mlajše generacije, ki so tvorili prejšnji »Klub Mladih«, katero ime so zamenjali letos z zgorajšnjim. Razstava je bila prirejena v veliki dvorani občinske hiše, krasne zgradbe v mavrskem slogu. Dvorana je dolga 22 metrov, široka pa 10 metrov. — Udeležili so se razstave sledeči gg.: Jakac B., Kos Gojmir A., Kos Tine, Kralj Tone, Napotnik Iv., Pilon V., Scrajnik Dom., Stiplovec Fr., Vidmar Drago, Vidmar Nande in Zupan Fr. Skupno je razstavljeno 75 slikarskih, kiparskih in grafičnih del. —

Otvoritev razstave se je izvršila nadzvočno. Društvo ljubiteljev umetnosti »Cvijeta Zuzorič« v Sarajevu je prevzelo pokroviteljstvo nad razstavo in vsi prireditelji. Otvoritev je bila dolžena na 9. uro zvečer. Udeležili so se je veliki župan, vojaški vrhovni poveljnik in sedem generalov, zastopniki verskih poglavarjev (pravoslavne katoliškega, muslimanskega in židovskega), mestni občinski funkcionarji z županom, visoko uradništvo, umetniki in žurnalisti ter mnogo drugega odličnega občinstva, precej nad sto oseb. Kot uvod je komorna glasba proizvajala nekaj točk, nakar je v imenu razstavljalcev g. Fran Zupan govoril pozdravne besede. Gostje so v razstavi ostali skoro do polnoči in je ves ta čas vladalo živahno razpoloženje. Dama društvenice »Cvijeta Zuzorič« so postregle s črno kavo.

sladkarijami in svačnicami. Razstavna dvorana je bila okusno okrašena z zelenjem, zavesami in dragocenimi preprogami. Vse to je stavila na razpoložljive faktorji pokazali nenavadno zanimanje in požrtvovalnost napram našim umetnikom. — Razstava je še odprta do srede julija. Lahko je reči, da je dosegla popoln moralni uspeh, pa tudi materialni efekt najbrže ne bo slab. Za več del se zanimajo posamezni kupci in je pričakovati, da bo precej razstavljanih objektov prodanih. Obisk razstave je stalno dovoljen. — Za udeležitev razstave si je pridobila posebnih zaslug delavna odborna sarajevskega »Slovenskega kluba«, naša rojkinja gdca Luiza Subičeva. — Kot čujemo namerava »Društvo slov. upod. umetnikov«, ki je lani priredilo razstavo v Splitu, prej pa že v Mariboru, Beogradu in na Češkem v Hodoninu, stalno vsako leto prirediti širom Jugoslavije umetnostne razstave, da z njimi propagira moderno slovensko umetnost. Na programu so za bližnjo bodočnost Osijek, Novisad in Beograd. Se letos pa se pripravljajo dve razstavi v inozemstvu. Na naši sliki je vidna ena polovica razstavne dvorane. Levo spredaj je kip »Mati«, delo kiparja Tineta Kosa, njegov je tudi reliefni portret kralja Petra v ozadju. Čisto na desni so slike slikarja Gojmira A. Kosa, v sredi ozadja pa vise dela obeh slikarjev bratov Dragota in Nandeta Vidmarja. — Na sliki je viden tudi aranžer razstave slikar gosp. Fran Zupan. l. a.

sedalske dvorane, želeč si podaljšanje tako izrednega duševnega užitka.

Razen navedenih predstav je Sokol priredil v juniju koncert novoustanovljenega društvenega orkestra, ki je v polni meri pokazal, kaj zmore železna vztrajnost in marljivost kapelnika ter požrtvovalnost in pridnost izvajajočih članov. Dobro je uspela tudi v velikem slogu zasnovana in izvršena sokolska tombola, ki je z lepimi dobrotkami zadovoljila množične posebnike, pa tudi sokolsko blagajno, ki je glede na izredno velike izdatke za dograditev Sokolskega doma nujno potrebna vsestranske podpore. Račun o svojem delu v telovadnici nam je položil Sokol s telovadno prirediteljstvo povodni pešizletja pri sestri Katinki Rajh na Moči, zlasti pa na svoji veliki telovadni prireditvi meseca junija v Seršenovem logu. Splošna soba je bila, da je pokazala telovadila članov in članic ter naraščanja in dece obojega spola velikanski napredek od lani. Na vesokolski zlet v Prago je poslal naš Sokol 5 svojih članov.

Notrnanja dograditev in ureditve Sokolskega doma zlasti zadnji čas prav lepo napreduje in je upravičeno upanje, da bo notranja oprema do septembra dogotovljena tako, da se bodo jesenske prireditve vršile že pod lastno streho.

Razen za naših sokolskih prireditev je priredilo v preteklem mesecu tukajšnje Pevsko društvo prav lepo koncert veslega mešanega in moškega zbora. Posebno so ugajali solospovi sopranistinj gg. dr. Stojanovic in Bankartove ter altistinj gg. Drvenkovic.

Pred zaključkom šolskega leta nas je iznenadila tudi šolska mladina z dvema uspešna prireditvama in sicer so igrali učenci in učenke osnovne šole zelo ljubko in lepo »Kraljičko palčkov«. Pomočnik Rdečega križa na meščanski šoli pa nam je nudil na Vidovdan izredni duševni užitek s svojo akademijo z deklamacijami, pesmi, rajanjem kola in muzikalnimi produkcijami lastnega, nedavno ustanovljenega orkestra. Bilo je vse tako temeljito pripravljeno in naštedirano ter izredno lepo in precizno izvedeno.

da bi prišel v zadrego, ako bi hotel navesti, kaj je najbolj ugajalo. Prav posebno mikavno in pesro je pa bilo rajanje kola dečkov in deklic v slikoviti jugoslovenskih narodnih nošah. Jako ljubko in sigurno je zapela komaj šletna Janja Bankartova s spremljevanjem klavirja »Uspavanka«; dobro so zasvajali s spremljevanjem klavirja po en koncert za violino učenici M. Klemenčič ter Erna in J. Fojšl. V velikem številu navzoči starši otrok so s frenetičnim polskanjem izražali svoje veselje in zadovoljnost nad znanjem in uspehom svojih otrok ter ob enem zahvalo nad vse požrtvovalnemu učitelstvu meščanske šole za izredno pridnost, trud in potrpežljivost, katero je posvečalo šolski mladini tudi izven šolskih ur.

Na kako visoki stopnji stoji naša meščanska šola in s kakimi uspehi se lahko ponaša, nam je pokazala tudi razstava risb in slik ter ročnih del v dneh od 27. do 29. junija. Obiskovalec ni vedel, kaj naj bi prej in bolj občudoval. Izmed slik so menda vsem najbolj ugajali motivi iz našega trga in okolice, delo nadarjenega mladega učenca IV. razreda meščanske šole Karla Jakoba, kateremu je gotovo želel vsak obiskovalec razstave, da bi našel mecena, ki bi mu omogočil potrebno podporo, da bi se mogel posvetiti slikarski umetnosti.

Naš trg se tudi že marljivo pripravila na odkritje Miklošičevega spomenika, ki se izvrši 8. avgusta. Ozadje za spomenik je že urejeno, istotako je dozidan tudi žemelj.

Vreme je tudi pri nas skrajno neugodno, vsled česar je zlasti vinski pridelek nevarno ogrožen. Dne 3. t. m. je strela udarila v Čezanjecih skozi dimnik v kuhinjo nekega posestnika ter je oplazila tam se nahajajočo žensko, ki se bori s smrtjo. Ako ne prenela deževati, grozi tudi žitorodnemu murskemu polju poplava.

Dne 3. t. m. je sodišče na dražbi prodalo Stermarovo hotel, vendar pa se prodaja ni izvršila, ker ni bilo nobenih kupcev. Kakor se čuje, se dražba ponovi še ta mesec, vendar se bo izključna cena nastavila izdatno nižje kakor pri zadnji prodaji. Želati bi bilo, da se najde naroden in soliden kupec, ki bi hotelsko podjetje obratoval naprej, ker tukaj primanjkuje dobrega hotela s prenočiščem za tuje in s kavarno.

Kraljič zapustila svoj dom in odšla k svojemu stricu v Drnjo. Bila pa je že duševno tako potrti da je sklenila, da napravi obračun s svojim življenjem.

Dne 2. t. m. se je oblekla v praznično obleko in odšla s svojo oletno hčerko na sprehod. Potoma jo je menadoma vprašala, ali bi bila pripravljena iti z njo v smrt. Otrok je seveda začel glasno jokati, nakar se je Bara vrnila z njim k stricu in jo položila k počitku. Sama pa je kmalu nato na tihem zopet odšla, in sicer naravnost proti železniki progi, kjer se je vlegla preko tračnic, in sicer ravno v trenotku, ko je prihajal tovorni vlak iz Madžarske. Strojvodja je skušal vlak hitro ustaviti, vendar je bilo že prekasno. Lokomotiva je nesrečni otrok odtrgala glavo in ji razmesarila obe roki in nogi.

Interesantno je, da je starega očeta nesrečne vdove ubilo drevo, stara mati je zgorela v pekarni, mati je postala žrtev požara v domači kleti, njen mož pa je bil kot vojaški begunec ustrelen na begu.

## Dogodek v Železnikih

Iz Železnikov nam poročajo: Mirne prebivalce našega samotnega naselja je v soboto razburil tragičen dogodek. Še ne 19-letna, splošno priljubljena gdč. Dragica Globočnikova, hčerka tukajšnjega lesnega trgovca in posestnika, se je v samomorilnem namenu vrгла z okna prvega nadstropja na cesto in obležala v krvi. Slučajno mimoidoči komandir orožniške postaje je sirotico nezavestno dvignil in jo takoj odnesel v hišo, kjer so ji nudili prvo pomoč domači, nato pa še ga. zdravnica, ki je ugotovila, da k sreči poškodbe niso preobšubne in upati, da bo revica kmalu okrevala.

Vzrok dejanja je še nepojasnjen, mora pa gotovo biti zelo globok, ker so prve besede, ki jih je revica izgovorila, bile: »Oh, zakaj nisem umrla!«

Za Železnike in vso selsko dolino je dogodek velika senca, ker gospodinja radi svojega ljubčevnega obnašanja uživa splošno priljubljenost in vsi, ki jo poznajo, izražajo radost, da se ni zgodila katastrofa. Zadnje dni je bilo opažati, da je drugače vedno veseli devojki razjedala dušo neka notranja tuza, baje radi nekajih nesporazumljenj z očetom. Verzije so vsakojake. A naj že bo kakorkoli; vsi, ki gđ. Dragico poznamo in spoštujemo, ji želimo skorajšnje okrevanje in mnogo, mnogo lepca v življenju!

## Samomor nesrečnega zaljubljenca

Ljubljana, 6. julija

Pondeljov večer je bil nekam zadržljivo soparen. Rosa izpod neba, ki je čez dan močila zemljo, se je zgostila pozneje v temne oblake, ki pa so se pričeli ob mraku trgati in se deliti v ogromne umazane cunjice; za hip se je celo razsvetlilo, nato pa je padla na hiše in krajino temna noč. Zadnji dan vselejsega je bil deloma zaključen na njegovem veseljem prostoru, deloma po vseh mogočih lokalih v mestu.

Ob 11. ponoči, v splošni »štimgung«, ki je vladala v razsvetljenih lokalih po mestu, gotovo nikdo ni slutil, da se je odigrala takrat na skrajnem koncu našega mesta, v gostilni »Na trati« ob Vodovodni cesti, v območju svoječasnega zagonetnega umora trgovca Pipana, krvava drama, katere žrtev je bil po lastni volji mlad železničar, lezničar.

Približno ob pol 11. zvečer je stopil v gostilno 23letni skladiščnik delavnice državnih železnic, Viktor Skrinjar, stanujoč v Zg. Šiški št. 5. Vsedel se je popolnoma mirno za mizo in naročil četrta vina. V sobi je bila takrat še večja precej vesela družba: dva narednika iz bližnje vojašnice, nekaj železničarjev, gostilničar Ivan Tomc, nekaj drugih gostov ter natakarka Marija Mali. Njo je opazoval novodošli gost precej časa z motnim pogledom, pazil na vsako njeno gesto, vsak njen pogled in vsak usmev na njenem obrazu. Vmes se je Skrinjar pogovarjal sedaj s tem, sedaj z drugim gostom. Nekateri, ki so vedeli, da je fant strastno zaljubljen v natakarko, so se še šalili z njim, vendar se je zdelo, da je Skrinjar to namenoma prešlišal. Vsaj zmenil se ni za njihove opazke.

Tik pred 11. uro je odšel Skrinjar v kuhinjo, se sukal tam nekaj časa okrog mize, nato pa odšel nazaj v sobo in poklical liter vina. Odpil je iz kozarca par požirkov, nato pa nenadoma stopil v drugo sobo. V sosedni sobi so se gostje mirno pogovarjali naprej. Skrinjar pa je izrazil priliko, ter namignil natakarkici Mariji, da pride hipec za njim. V tem trenotku pa se je že umaknil za steno poleg vrat. Čim je natakarka vstopila, je skočil Skrinjar korak proti njej, jo objel in bruholni krikoma: »Tu me imaš!« Klecnil je na kolena in se zvalil pred svojo bivšo ljubico mrtev na tla. Iz rane na prsih se je vlivala po njegovih obleki kri, ki je močila tudi že tla. Poleg mrtevca na tleh pa je ležal nož. V grozi je natakarka pričela obupno klicati. Na njene krike so prihiti ostali gostje, vendar je bila vsaka pomoč izključena. Skrinjar si je zabodel nož naravnost v srce. Po obvestilu resilne postaje ter policije so prepeljali truplo nesrečnega po zdravniškem pregledu v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Preiskava tragičnega slučaja je dognala, da je žel Skrinjar v smrt edinole radi nesrečne ljubezni, ki jo je gojil napram Mariji Mali, ki pa mu zadnje čase ljubezni ni več vračala.

## Roparji in praznoverje v poplavljenem ozemlju

Vode sicer nekoliko padle, vendar nevarnost novih katastrof še vedno ni minila. — Brezvestneži izrabljajo položaj obupane ljudstva.

Cerprav je voda v Baranji trenutno nekoliko padla, vendar nevarnost povodnj in poplav še vedno ni minila. Precejšnje razburjenje je zlasti povzročila vest, da Drava od Maribora do Dolnjega Miholca polagoma narašča. V področju med Varaždinom in Osjekom je v pondeljek ves dan deževalo, kar je možno oviralo reševalna dela. Med Oškom in Apatinom se je v noči od pondeljka na torek utrgal oblak, ki je napravil ogromno škodo na nasipu. Pri državnem veleposestvu Belje je nasip razbit v dolžini 200 m in je voda udrla tudi že v ono ozemlje, ki dosedaj še ni bilo poplavljeno. Valovi so popolnoma porušili gozdno kočo, ki je stala ob nasipu in v kateri so se vršili v slučaju navzočnosti kralja obedi in večerje. Houdourniki so vrh tega docela uničili prekrasen gozdiček pred navedenim nasipom. Voda je izruvala dreve; s koreninami vred in drevesa odnesla s seboj. Položaj je radi tega naravnost strašen. Narod je obupan in nikakor ne veruje, da bi mogli nasipi vzdržati eventualni nov pritisk vode. Vest, da je pri reševalnih delih inž. Svajger ponesrečil in našel smrt v valovih, k sreči ne odgovarja resnici. Tako nam poročajo njegovi sorodniki.

od deževja. Ako preneha deževno vreme, potem ni pričakovati, da bi novi val Donave povzročil kako posebno škodo. Iz Srbije prihajajo poročila, da je ob priliki neviht mnogo ljudi ubila strela. Tako je v Kavadaru strela ubila kar osem oseb, ki so iskali med gmenjem in bliskanjem zatočišče pod nekimi drevesom. Reka Vardar je vrгла večerj več trupel ponesrečenih ljudi iz vode.

Tudi nad Sušakom in Likom je divjala v noči od pondeljka na torek velika nevihta, spremljana z gmenjem. Strele so treskale druga za drugo in je treščilo med drugim tudi v jambor parnika »Zagreb«. V vaseh Radovica in Cetingrad v Korduni, kjer je najlepša žetev, je deževje napravilo mnogo škode. Vendar pa tamkaj ni poplave, ker sta strugi reke Korane in Slunjšice zelo globoki.

Radi poplavljenega progje med postajama Lapovo in Cuprija je na tej progji ustavljen ves promet. Istotako ne vozijo vlaki med Belim Manastirjem in Batino Skalo ter na progji Vršac Baziaš.

## Položaj v Sloveniji

V Sloveniji je po zadnjem večdnevem deževju nastopil večerj popoln vremenski preokret. Pričakovati je, da je nevarnost katastrofe definitivno odstranjena. Sicer so povodnji in poplave, o katerih poročajo skoro iz vseh evropskih držav, to pot naši ožji domovini popolnoma prizanesle. Le ponekod so se razlili manjši potoki, ki so poplavlili žitna in druga polja. Razen na Ptujskem polju, kjer so vode napravile precejšnje opustošenje, imata znatno škodo tudi Sotelska in Pensniška dolina. Večja nevarnost je bila že v Prekmurju. Reka Lendava je tamkaj zadnje dni znatno narasla, manjši potoki s plitvimi strugami pa so prestopili bregove in deloma poplavlili mesto. Tudi v Murski Soboti je voda vdrla v nižje ležeče objekte ter v kleti. V Mačkoveh in okolici je divjala v soboto popoldne nevihta in je tako lilo, da je stala voda 15 cm nad zemljo in je bila začasno celo železniška proga pod vodo.

## Rodbinska tragedija pri Koprivnici

Nedaleč od Koprivnice so našli te dni truplo hčerke radičevskega poslanca Pavla Dombaja, Baro, vdovo Kraljič. Lokomotiva ji je odrezala glavo in razmesarila obe roki in desno nogo. Nesrečna vdova je izvršila samomor radi nesloge v rodbini, ki so trajale že dolgo časa.

Bara Kraljič je bila lepa in stasita seljanka. Njenega moža Ignacija so l. 1921. orožniki kot vojnega begunca na zasledovanju ustrelili. Tako je ostala vdova s šestletnim otročičem ženskega spola. Oče jo je vzel z otrokom vred nazaj na svoj dom, da mu vodi gospodarstvo. Tekom petih let, odkar je postala Bara vdova, je imela vse polno snubecev, med njimi zelo bogate, toda njen oče je bil odločno proti temu, da bi se zopet poročila. Posebno je vzljubila bogatega posestniškega sina Josipa Hanžekoviča, s katerim je imela tudi že dve leti razmerje. Dgovorila sta se že, da se poročita, toda njen oče ni hotel o tem ničesar slišati. Radi tega je prišlo v hiši ponovno do preprirov in celo do preteprov. Posebno je sovražil njen brat, ki jo je 29. junija, ko se je mudil oče v Beogradu, močno pretepel, in nato zaprl v svinjak, od koder so jo rešili kasneje sosedje. Razočarana je Bara

V poplavljenih krajih se je pojavilo še novo zlo: roparske tolpe, ki izrabljajo nesrečo ljudstva za ropanje in plenjenje. Celotno vrsto hiš v opuščenih pokrajinah so ti brezvestneži oplenili. Kako strašno je ogrožen narod nanje, dokazuje najbolj dejstvo, da so v pondeljek jutraj našli na nekem drevesu obseženega nekoga roparja, čegar ime pa ni znano. Oblasti so ukrenile najstrožje odredbe proti ropanju. Brez dovoljenja se po poplavljenih krajih ne sme nikdo voziti s čolnom. Ker operirajo roparji večinoma, vozče se v čolnih, je bilo v poplavljeni ozemlje odposlanih več motornih čolnov, ki imajo nalogo, da zaščitijo prebivalstvo pred njimi.

Ker je poplava na nekaterih krajih popolnoma opustošila in spravila na stotine ljudi na beraško palico, so pričeli praznoverni ljudje razširjati vesti o vesoljnem potopu in propasti sveta. Tako v okolici Osjeka, kakor tudi v vsej Baranji, je razširjena pripovedka, da je nedavno neki prorok napovedal za 15. t. m. vesoljni potop. Edino najvišje goro bodo štrlele iz vode, sicer pa bo vsa zemlja poplavljena. Naravnost neverjetno je, kako nasedajo ljudje vsem razburljivim vestem. Oblasti so bile že prisiljene, da izvrše primerne korake, da se odvrne ljudstvo od apatije, v katero ga je spravilo to nesrečno prorokovanje. Orožniške postaje v številnih krajih so bile pojačene, da prebivalstvo v slučaju potrebe prisilijo k delu. Seveda se dosedaj še nikjer ni dogodil slučaj, da bi se kdo branil pomagati svojim tovarišem v nesreči.

Po poročilih iz Apatina so mesto samo s težko muko rešili poplave, ki je pretlila da mesto uniči. Pri reševanju nasipa, ki štiti Apatin, so si pridobili posebne zasluge nemški prebivalci, ki so delali noč in dan z neverjetno vztrajnostjo. Na liniji Apatin-Bezdan-Bogojev je voda sicer padla, vendar to padanje ni realno, ker je nastalo vsled izravnavanja vode na krajih, kjer so bili predrti nasipi. Dosedaj je ugotovljeno, da sta postala žrtev povodnj pri Tikveški Pusti dva človeka: neki pastirček, ki je bil na nasipu ravno v trenotku, ko ga je predrta voda ter neki odrasel človek, ki ga je potegnila voda v valove, ko je hotel rešiti svojega jelena.

Nevarnost novih poplav je odvisna samo

boru. Tu bo treba temljite reorganizacije, da bo invalidsko udruženje sposobno izvajati zaenkrat vsaj one malenkostne pravice, ki gredo vojnim žrtvam po novem invalidskem zakonu.

Poročilo o letošnjem kongresu v Cetinju je prinisel obširno že »Vojni invalidi«, nekatera pojasnila k temu je podal na tem sestanku še tovariš Fröhlich iz Celja. Na škodo celokupni invalidski organizaciji se mora konstatirati, da prečanski invalidi na kongresu niso našli istega razumevanja, kakor so ga pričakovali. Zastopali so se pri poddeljevanju denarnih sredstev iz gotovih fondov, njihovi stvarni in umetni predlogi se a priori odklanjajo. Ni prodrlo stališče prečanskih delegatov, naj zida invalidske domove država sama, sredstva iz fondov pa se naj uporabljajo za podpore najpotrebnjšim vojnim žrtvam. Precej burna je bila debata na kongresu glede reduciranih invalidov. Prečanski delegati so zastopali stališče, da je lahko vsak reducirani invalid še naprej član organizacije, ki se mora boriti za pravice teh z vsemi postavnimi sredstvi. Na splošno začudenje prečanskih invalidov je stavil po daljši burni debati g. dr. Jez posredovalni predlog, da reducirani invalidi ne morejo biti člani organizacije, pač pa jim mora Udruženje vojnih invalidov pomagati, da pridejo do svojih pravic. Z odločnim protestom prečanskih invalidov je bil ta kompromisni predlog sprejet. Navzoči delegati si najbrže niso bili svesti nedoglednih posledic tega sklepa. V Dalmaciji n. pr. odpade vsled tega toliko invalidov, da je vsaka nadaljna organizacija nemogoča, ker je od 100 invalidov reduciranih najmanj 90 odlo. Večina zavede se je obravnavala že na predkonferenci in se je pri kongresu pripuščala le kratka debata.

Po teh dveh stvarnih poročilih se je oglašilo k debati več govornikov, ki so obravnavali med drugim tudi lokalna vprašanja. Delegat oblastnega odbora je obljubil, da se bo glede nadpregleda časnih invalidov vse potrebno ukrenilo. Izrazil je željo, naj bi se invalidi, vdove in sirote tesno oklenili svoje stanovske organizacije, ker morejo edino le od te v današnjem položaju pričakovati zadostne opore.

## Ljutomersko pismo

Ljutomer, 5. julija

Društveno in družabno življenje v našem prijaznem trgu je doseglo v letošnji pomladi tak razmah, kakor še menda nikoli. Prireditve resnega in veseliga značaja se vrste druga za drugo tako, da nudi vsak teden vsaj po eno priložnost, da človek pozabi za kratak čas na vsakdanje skrbi in se nasrka duševnim užikom.

Najbolj agilni je naš Sokol, čegar dramatični odsek je priredil v zadnjih mesecih sam tri vzorno igrane in v vsakem oziru dobro uspele predstave »Golgot«, »Sivilja« in »Spavaj moja deklica« ter nam je oskrbel tudi gostovanje igralcev ljubljanskega narodnega gledališča z veseligrig »Anatol« in dramo »Duše«. Igra ljubljanskih umetnikov je vse občinstvo tako zadivila in fascinirala, da na koncu ni hotelo zapustiti



## Sestanek Udruženja vojnih invalidov v Celju

Celje, 5. julija.

Krajevni odbor invalidske organizacije je sklical za nedeljo, dne 4. t. m. v malo dvorano celjskega Narodnega doma sestanek svojih članov, da jih podrobneje informira o mizernem stanju invalidskega vprašanja. V katerokoli gospodarsko ali strokovno organizacijo v naši državi pogledamo, povsod vlada veliko nezapoljenje in ogročenje nad današnjim političnim položajem. Ni kjer se pa ne čutijo razne krivice, brezsrčno brskiranje in zastopavljanje najprimrnejših eksistentnih vprašanj tako zelo, kakor nad milijonsko armado vojnih žrtv v naši ujedinjeni domovini.

Temu primerno je bilo razpoloženje vojnih invalidov, vdov in sirot na nedeljskem sestanku v Celju, ki je bil izredno dobro obiskan iz Celja in iz obširnega okolisa krajevne odbora celjske invalidske organizacije. Izbrpno in nad vse stvarno poročilo o raznih aktualnih invalidskih zadevah je podal delegat oblastnega odbora iz Ljubljane g. Tomc. Dasi je bil novi invalidski zakon sankcioniran že pred dobrim pol letom, še danes niso vsi invalidi prevedeni po teh novih določilih. Uboge vojne žrtev med tem stradajo, in v naravnost obupnem položaju čakajo na občinitve, ki jih nudi ta famozni invalidski zakon. V proteznih delavnica se reducirajo delovne čoke, invalidi pa po več tednov in mesecev čakajo na neobhodno potrebne življenske pripomočke. V hiralnice in razne invalidske zavode se pride z največjo težavo, trafike in druge službe, namenjene invalidom, se posdeljujejo socialno in gnotno dobro situiranim ljudem. Ako pa pride invalid do kake službe, mu država ne nudi potrebne pomoči in primerne zaščite pri obratovanju. S tem, da je v finančnem zakonu določil censuz, kdo izmed invalidov je siromašen in vsled tega upravičen, da uživa invalidsko podporo in kdo ne, je vlada sama na brezbizirnih in krut način reducirala nad 80 odst. vojnih invalidov. Na tisoče časnih invalidov čaka že meseci in leto na nadpregled, med tem pa stradajo, ker ne uživajo nobene državne podpore. Vlada je kratkomalo vsede pomanjkanja finančnih sredstev invalidske komisije uknila ter namesto teh določila, da se naj vsi časni invalidi zglašijo pri rednih letnih rekrutskih komisijah. Te pa zopet odklanjajo vse one invalide, ki niso bili po svoji občini poklicani k nadpregledu. Narodni fond, v katerega se stekajo državne podpore, prispevkj iz monopolov in klasne loterije, so za revnega invalida nedosegljivi; saj ne dobe niti najpotrebnejše podpore, ki jim gredo po zakonu. Opaža se vedno večja centralizacija v vseh invalidskih zadevah. Aparat postaja skrajno okoren, treba je čakati po več mesecev, da se reši najnavadnejša zadeva. Temu se ni čuditi, ako si pridruži je minister celo stvari, kakor n. pr., da podpisuje akte, ako je treba kakemu invalidu podeliti obleko. Oblastni odbor se trudi, da bi za svoje člane kaj dosegel, ne najde pa pravega razumevanja v centralnem od-

## Za poletne mesece

miporoča krasno zalogo modernih srajc, raznega perila, platnene sukniče, lister sukniče, ter posebna fina angličska covercost blaga za obleke trdke

**Drago Schwab, Ljubljana**

# Naši onstran granic

## Koroško pismo

Narodbe za Kočevarje brez vezi za Slovence na Koroskem. — Propadanje "Sudmarke". — Italijanski imperijalizem. — Italijanska šola v Beljaku. — Trgovska zbornica za priključitev k Nemčiji.

O nemškem službenem jeziku na Kočevskem so končno le spregovorile "Freie Stimmen". Zaletele so se pri tem v "Jutru", ker je posteno povedalo, kam vodi neredna jugoslovenska notranja ministarstva. Nato citirajo novosadski "Deutsches Volksblatt", ki meni, da je naredba utemeljena v mirovni pogodbi, končno pa odklanja vsako stvarno vez s položajem Slovencev na Koroskem, češ da ti uživajo vse z mirovni pogodbi zagotovljene pravice in svobode, kar je mogoče najbolje dokazati s tem, da je pred kratkim slovenski poslanec dr. Petek pred delovno vlado v Celovcu izjavil, da so Slovenci na Koroskem s postopanjem, ki so ga deložni, zadovoljni in da se odrekajo vsaki kulturni avtonomiji. Nemški nacionalisti ostajajo tako pri svoji stari zahtevi, da se mora dati nemškim manjšinam vse, kar koli hočejo, in hkrati odbijajo za Slovence na Koroskem podlitolet manjšinskih pravic, češ da imajo vse, kar je mogoče. Nemška držota nima mej. Gospod dr. Petek je dolžan dati odgovor na trditve celovških "Freie Stimmen".

Celovške podružnice "Sudmarke" so imele svoj redni letni občni zbor, ki je bil izredno slabo obiskan in na katerem se je pokazalo, kako hira zanimanje za to proti Slovincem naperjeno društvo. Člani odpadajo in sprejemajo še odklonilno celo ljudje, od katerih kaj takega voditelji "Sudmarke" niso pričakovali. Zlasti se so obžalovali, da se nemška akademična mladina sploh več ne meni za "Sudmarko". Dr. Wust se je trudil s predavanjem o ciljih, nalogah in delovanju koroškega "Heimatu" na zvezi z nemškimi šolskim društvom "Sudmark" pa najbrže zaman. Razvijajo se novi časi, v katerih ne bo treba bojnih društev. Pravica naj zavlada in dobro soznanje naj se ustvari s posteno ureditvijo manjšinskega vprašanja. Stari nemški nacionalistični hujskači naj izginejo s površja pa lahko nastopi doba za mir in sporazum v deželi.

Pretekli mesec je bil italijanski konzulat v Celovcu povisani v generalni konzulat in konzul cav. Augusto Spengel je bil imenovan za generalnega konzula. Italijanska kolonija v deželi je to vest sprejela z očitno radostjo, ker vidi v povisani reprezentanci silnejšo italijansko avtoriteto, po kateri se bodo mogli italijanski interesi na Koroskem vedno uspešneje uveljavljati. Iz raznih krajev, po katerih so raztreseni, so prihajali Italijani v Celovce čestitati Spenglu in zahvaliti se Mussolinijevi vladi, da se vedno bolj zavzema za italijansko prosvanje v bližnji zaledni pokrajini. Imeli so pri generalnem konzulu veliko slavnost, s katerega so poslali voditelju Mussoliniju v Rim zahvalno brozjavo. Izrekajo neomejeno udanost njemu, voditelju italijanskega imperijalističnega stremljenja. S tem je dovolj jasno povedano, kaj zasledujejo Italijani na Koroskem, pa tudi po ostali prekonfinni bližini, od koder naj bi šla italijanska penetracija na vse strani, kamokoli bi kazalo.

V Beljaku si hočejo Italijani zgraditi pozicijo, s katero bi potem operirali, kamor bi jim veliki trgovski in politični interesi. Tam deluje konzularna agencija, fašistovska organizacija imajo, obnašajo se precej preserno kot zmagovalci nad staro Avstrijo, vedno več jih je in sedaj potrebujejo italijansko šolo. Nemci so ogorčeni in protestirajo proti ustanovitvi italijanske "ključovalne" šole s strani društva "Dante Alighieri". Krajni, okrajni in deželni šolski svet so odklonili italijansko vlogo za šolo v Beljaku ali sedaj je proučju ugoda danajska vlada s posredovanjem italijanskega poslanstva. "Freie Stimmen" pravijo, da je italijanska zahteva drzno izzivanje. V Beljaku naj se otvori italijanska šola v času, ko se na južnem Tirolskem nemški jezik z nogami tepta in zabranjuje celo nemski privatni pouk. V seji občinskega sveta v Beljaku so sprejeli nujni predlog proti ustanovitvi italijanske šole, za katero niso medojna kulturna, ampak politična vprašanja. Iz političnih vzrokov otvorenja šola bi stalno motila gospodarski razvoj mesta in njegov nacionalni mir. Občinski zastopnik Plesch je povedal, da je vodstvo šole poverjeno nekemu avstrijskemu državljanu, in sicer nekemu gospodu iz Celovca ter da bo treba silnega truda, da bi se razveljavil čunajski sklep glede italijanske šole v Beljaku. Stvar je taka, da Italijani že triumfirajo nad koroškimi protivniki italijanske šole, ki se otvori jeseni. Vedno dražja je italijanska pomoč pri plebiscitu. Ako bi se otvorila kje kakšna slovenska šola, bi jo velikonemski hujskači takoj podrli. Proti italijanski šoli v Beljaku, kateri pripisujejo politične cilje, bodo nekoliko godrnjali, češ čas bodo pa poslali svoje otroke vanjo. Narasčanje italijanske moči na Koroskem pomeni tudi slabšanje priključitvene misli.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo na Koroskem je slavila pred kratkim 75letnico svojega obstoja. Gospodje so poudarjali, da se zreali v delovanju zbornice koroško gospodarsko življenje. Koroška ima peceje industrije in je v zvezi državi na lesu najbogatejša pokrajina. "Živimo v dobi gospodarske depresije, povzročene po vojni. Odpomoč je le v priključitvi k Nemčiji".

Tujski promet v Opatiji. V prvem polletju je bilo v Opatiji tujcev 14.897, lansk leto v prvem polletju 18.716. Madžarov je bilo doslej 4306. Poročilo naglašja, da narasča jugoslovensko posejanje Opatije. V prvem polletju je bilo iz Jugoslavije gostov 2185. Iz Nemčije je bilo gostov doslej 1309. Diferenca med lani in letos znaša 3819. Toliko nemških gostov je doslej izostalo.

Fašistovski generalni tajnik Turati je imel priti te dni v Trst ali podtajnik Ricci, ki sedaj čisti tržaški fašizem, mu je pisal, da naj nikar ne pride v Trst, ker mu noče pokazati sedanje fašije, ker to še niso pravi fašisti, marveč se jih držijo še madeži preteklosti. Ricci hoče prekrasiti tržaški fašij in ustvariti prave Italijane, po tem naj jih pride gledat Turati. Ricci se je zaril v velike spore z domačimi Italijani. Kdo ho podlegel?

Iz službenih ozirrov je bilo več slovenskih državnih namestencev prestavljenih v razne kraje po Italiji. Tržaške "Novice" izražajo pravično mnenje, da bi ravno službeni oziri zahtevali, da se državni usluž

benci naše narodnosti pustijo na svojih mestih. Naši premeščenci so družinski očete in nekateri so si s štedenjem nakupili kos zemlje in si postavili skromno hišico. Nato pa so morali proč z domače grude. "Novice" poročajo še, da se našim premeščencem na novih krajih godi osebno boljše. Spoštujemo jih kot ljudi in kot vestne uradnike, češar na starih službenih mestih niso bili vedno deležni. Njihove narodnosti se nikdo ne dotakne in nihče jih ne žali.

V Tolminu se zgradi potreben vodovod, ki bo stal teške tisoče lir. Sedanja občinska uprava hoče zidati še občinski dom, za katerega bo treba šteti najmanj 130.000 lir. Davkoplačevalci se prijemajo za glave in kličejo: kako pa bomo vse to plačali?

Incident ob meji. Reška "La Vedetta d' Italia" poroča iz Ilirske Bistrice, da je bil ob meji obstrležen italijanski finančni stražnik Urso Corrado. Po zadržanju lista je streljal neki jugoslovenski finančni stražnik in zadel Carrada v desno nogo in levo roko. Corrado se nahaja v bolnici na Reki.

V upravni odbor kvartarske provincije je bil v seji kr. komisije na Reki imenovan odvetnik dr. K. Ferluga za rednega člana in Anton Gržina za namestnika.

Kupuje le nacionalne produkte. Na Reki se je osnoval na fašistovski poziv odbor, ki zahteva, da morajo vsi dobri meščani po trgovinah kupovati samo italijansko blago. "La Vedetta" ukazuje trgovcem na Reki in v Opatiji, da mora biti vse, kar imajo na prodaj, italijanskega izvora. Blaga iz inozemstva sploh ne sme biti več v prodajalnah, toda inozemstvo mora še nadalje pridno kupovati italijansko blago, posebno Jugoslavija, v katero svrhu se otvori prihodnji mesec razstava na Reki. Fašistovski poziv zasleduje uničenje jugoslovenskih trgovcev v kvartarski provinci.

Ironija. V Pliberku je umrl meseca decembra Peter Kaiser. Mož je bil zvest nemški stranki in je z vsim vnetjem delal za njo. A vsled konkurence ni mogel dobiti obrtnega lista, da si je nosil hrabrostno svatino, ker je rešil grofa Thurna iz smrtno nevarnosti, in umreti je moral v bedi. Pomagalji so mu edino le Slovenci. Sedaj pa so mu postavili Nemci na grob spomenik in vršila se je velika vojaška slovesnost.

## Dopisi

JESENICE. Sokolska tombola, za katero je vladalo izredno zanimanje po vsej Gorenjski, je privabila dne 29. junija ogromno množico iz vseh bližnjih krajev, tako da je se cenilo število udeležencev na 4 do 5 tisoč. Glavne dobitke so zdeli: Jakob Veber, delavec na Dobjem, kompletno spalnico, izdelek priznane domače tvrdke Filipa Lazarija; Krista Razingerja s Hrastice šivalni stroj; Ljudvigt Kusterle, delavec na Dobravi, moško kolo; Franca Novakova z Javornika lep štedilnik, izdelek vrliga jeseniškega mojstra Franceta Smaidka, in končno Marla Kočevčarjeva z Jesenic otroški voziček. Dejstvo, da je sreča bila mila, posebno pri glavnih dobitkih, baš revnejšim slojem, je obče simpatije jaynosti za to prireditve se bolj utrdilo.

Zasluzeno priznanje za popolni uspeh gre vsem članstvu jeseniškega Sokola, ki je sodelovalo pri pripravi in pri prireditvi sami z vsim vnetjem in požrtvovalnostjo, nadalje vsem prodajalcem srečk in vsem množičnim darovalcem. Posobna zahvala pa bodi izrečena jeseniškemu obrtnikom, ki so podarili za tombolo toliko lepih, koristnih daril, ali ki so na katerikoli način, kakor n. pr. lastnik "Triglava" s prepusitvijo prostorov za razstavo dobitkov, izdatno pripomogli do lepega uspeha.

LASKO. Prostovoljno gasilno društvo v Laškem priredi dne 8. avgusta popoldne veliko ljudsko veselico z godbo, plesom, srečolovom, cirkusom itd. Ker smo veselico radi drugih prireditve v območju gasilske župe Trbovlje že dvakrat preložili, se bo vršila ob oziraje se na druga društva omenjenega dne. Le v slučaju slabega vremena 15. avgusta.

PLANINA PRI SEVNICI. Proslava Vidovega dne se je izvršila tudi letos na slavnosten način. Po cerkvenem opravilu je bila v šoli akademija, katere spored je bil jako pester. Gl. upravitelj Križman je v kratkih obrih občital-pomen Vidovega dne. Sledile so deklaracije učenk, ki so izpadle v splošno zadovoljnost občinstva, za kar gre pač glavna zasluga gđc. učiteljici Eli Juršetar. Posebno je ugajala deklaracija učence Stefke Španove, ki je tako ljubko prednašala pesem "Kosovo polje", da se je marsikateremu orosilo oko. Otroški pevski zbor je zapel še precej ubrano in precizno nekaj domorodnih pesmi, nakar se je prireditve zaključila z državno himno

"Bože pravde". Našem idealnemu učitelstvu moramo iskreno čestitati k dobro uspešni akademiji.

ČRNOMELJ. Nas Sokolski dom, čeprav še ni popolnoma dogotovljen, postaja vsak dan živahnejši. Naši telovadci so postavili v njem drog, bradljo, konja in kroge in pridno telovadijo. Posebno je Sokolski dom postal priljučna točka za naše otroke in ostalo mladino. Za prvo veselico, ki se bo vršila tudi v slučaju slabega vremena dne 18. julija v Sokolskem domu, vlada med našim ljudstvom veliko zanimanje. Ker prostor za Sokolskim domom še ni urejen, se bo vršila javna telovadba na glavnem trgu in veselica, kakor smo že gori omenili, v Sokolskem domu. Slišimo, da nas bodo letos v posebno lepem številu posetili bratje iz Karlovca in ostalih društev novomeške župe. Železniška zveza je zelo ugodna. Za polovično vožnjo je tudi že preskrbljeno.

POJČANE. Dne 27. junija nas je tukajšnja šola presenetila s prav dobro uspešno razstavo risb in ročnih del. Učenci vseli razredov so razstavili svoja številna risarska in ročna dela, ki so bila prav uspešno izdelana. Ljudstvo je v velikem številu posečalo razstavo, in odhajalo prav zadovoljno. Popoldne istega dne pa so nas presenetili naši šolarji z dvema prav dobro uspešna igricama. Videli smo "Kosovo goštica" in "Teta iz Amerike". Obe igrici sta ljudstvu prav ugajali. Prva se je odlikovala po pestrosti pitčih kostumov in po ubranem in ljubečnem petju naših malih in pa po škrčanih otroških plesih, izvajanih med izgro. Pri drugi igrici pa nas je posebno presenetila takozvana "pajsa deteljiča", obstoječa iz treh učencev, ki so svoje vloge prav imenitno rešili. Salve smeja je zaudilo Matevžkovo čitanje pisma iz Amerike. Igrico je zaključil srčkano izvajani rajalni nastop s cvetnimi lokl. Ljudstvo je odhajalo domov jako zadovoljno z željo, da kmalu zopet vidi kaj podobnega. Da sta obe igrici tako dobro izpadli, se je zahvaliti predvsem tukajšnjim učiteljicam, ki se nista ustrašili večtedenskega dela. Upraviteljstvo tukajšnje šole pa je izreklo zahvalo še nekaterim drugim gospodom, ki so ili pripravi tega učiteljstvu v vsakem oziru na roko. Na Vidovdan po slavnostni maši in po razdelitvi izkazov pa so bili vsi učenci, okoli 300 po številu, pogosteni.

SPITALIC PRI KONJCAH. G. Kröpel Franc iz Tolsteje vrha je nabral v veselilovski družbi 43 Din, katere je daroval za revno dečo tukajšnje osnovne šole. To je ponovni dokaz naklonjenosti do šel od strani imenovanega in gg. lovcev. Vsem najlepša hvala! Šolsko upraviteljstvo.

ROGAŠKA SLATINA. Inicijativno vidovdanske proslave je letos, kakor običajno, prevzel Sokol. Na predvečer se je zbrala v veliki dvorani pestra publika. Uvodoma je govoril društveni starosta dr. Kolterer lepe besede našim pokojnim nacionalnim herojem v slovenski in srbohrvaščini. Ko je vojaška godba odigrala himno, pričela je telovadna akademija. Nastopili so vsi oddelki tako brezhibno, da so številno publiko zadivili. Z uspehom je lahko Sokol zadovoljen. Po akademiji je bila zabava pri Martinoviču, kjer so vsi živahno pozdravljali svoje šestdesetletno čilo sestro Podkrajškovo. Na Vidovdan so se vršili verski obredi pri Sv. Križu, pri Sv. Ani in v pravoslavni kapeli. Zvečer pa je ravnateljstvo zdravilišča priredilo iluminacijo, ki je tokrat uspela tako dobro, da ni bilo slišati kritike, da si je v naši lepi dolinici težko vsem ustreči.

PILSTANI. Dne 27. junija se je vršila v Leskni pri g. Kolarju proslava Vidovega dne. Otroci so vzprijorili igro "Čista vest" ter rešili izbornu svoje vloge. Tudi deklarirali so prav čedno in lepo zapeli več pesmi. V vsem se je videlo, da je bilo treba požrtvovalnih rok, da se je v tem zapuščenem kraju toliko doseglo. Največ zaslug gre gospodičama Sotošek in Jecl.

RUSE. Razen staroste br. Goriška, br. Črnka, sestre Rozike in br. Šeska, ki tako uspešno delujejo v prid ruškemu Sokolu, je predvsem omeniti tudi sestro Marico kot marljivo in veščo vaditeljico ženske dece in gojenk. Na njeno inicijativno se je ustanovil oddelek gojenk, ki so nastopile zadnjič prikrat in so izvajale vaje z vso preciznostjo in brez vsake hibe. Ne samo to zaslugu ima sestra Marica, temveč ona zna tudi vzbujati v naši mladini navdušenje in veselje do telovadbe, kar je hvalevredno. Toliko ker se je njeno ime v našem zadnjem poročilu prezrlo.

marljivo in veščo vaditeljico ženske dece in gojenk. Na njeno inicijativno se je ustanovil oddelek gojenk, ki so nastopile zadnjič prikrat in so izvajale vaje z vso preciznostjo in brez vsake hibe. Ne samo to zaslugu ima sestra Marica, temveč ona zna tudi vzbujati v naši mladini navdušenje in veselje do telovadbe, kar je hvalevredno. Toliko ker se je njeno ime v našem zadnjem poročilu prezrlo.

## Otvoritev nove postaje v Prekiji

Pušenci, 30. junija.

Na praznik sv. Petra in Pavla je bilo otvoreno v Pušencih pri Ormožu novo postajališče na železniški progi Ormož-Ljubljana-Murska Sobota. Otvoritev se je izvršila jako sijajno in v navzočnosti mnogostevilnega občinstva. Postajališčno poslopje je bilo okraшено s cvetjem in zelenjem in raz strehe je plapolala velika državna zastava. Preko okrajne ceste je bil napravljen slavlolok. Vlak je pričakovalo mnogo ljudi iz Pušincev in iz vse bližnje okolice; med njimi je bila tudi prostovoljna požarna bramba iz Loperšic in otroci osnovne šole iz bližnjega Huma s svojimi učitelji.

Ko se je lepo okrašeni vlak ob določeni uri ustavil, je zaigrala godba loperskega gasilskega društva državno himno, iz vlaka pa so izstopili med drugimi g. E. Vargazon, načelnik komercialnega oddelka kot zastopnik direktorja državnih železnic in Ljubljani ter g. dr. Vončina, sreziški poglavar v Ptuj kot zastopnik velikega župana mariborske oblasti. Oba je z izbranimi besedami pozdravil pušenski župan g. Skoliber. Nato sta jima bila poklonjena s primernimi dekliškimi nagovori tudi dva lepa sopka. Za pozdrav sta se oba z lepimi besedami zahvalila, izražajoč svoje veselje nad novim postajališčem, ki naj prinaša ljudstvu kar največ udobnosti in koristi. Gospod načelnik Vargazon je v daljšem govoru otvoril postajališče ter je izročil promet.

Po oficijelnem sprejemu in otvoritvi se je napotila dolga povorka ljudstva z godbo na čelu v bližnje gostilno Vrhovčaka. Tu je bil za povabljen goste pripravljen slavnostni obed, na katerem so govorili gg. dr. Trstenjak, dr. Vončina in načelnik Vargazon, spominjajoč se pomena železnice za narodno prosveto in gospodarstvo ter v prvi vrsti onih, ki so pripomogli do novega postajališča v Pušencih. Na vrta gostilne se je potem razvila lepo animirana ljudska veselica, katero j. predčasno prekinil dež, a zastopniki državnih oblastev in občini so se odpeljali popoldne v Ivanjkovec, kjer so bili gostje pušenskega agronoma g. Senčarja v njegovem vinogradu v Strečezini do večera. Tudi tu se je razvila jako animirana domača zabava v gostoljubni hiši g. Senčarja, ki je s svojim zdravim in naravnim humorjem največ pripomogel k veselju in živahnemu razpoloženju navzočih.

— Da je ves potek slavnosti tako lepo in sijajno uspel, gre največja zaslug pušenskemu županu g. Skolibru in vsem članom slavnostnega pripravljalnega odbora gg. Iv. Trstenjaku ml., M. Mastenu, P. Zadravcu, F. Lečnicarju ter županoma iz Huma in Frankovce gg. Martinu in Ivanu Ivanuša.

ANTON FOGAZZARO

### SVETNIK

Roman      Prvi delček

Broš. Din 40.—, platno Din 56.—

Narocni se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54

### Listnica uredništva

G. Vilky Menartu, učitelju v Novem mestu. Potrujemo, da niste pisec niti v nobeni zvezi z dopisom iz Novega mesta, priobčenim dne 26. junija v "Jutru".

Dr. IVAN LAH:

## Knjiga spominov

1. zvez. Maja pol. Dan 1914. (S sliko avtorja)

Bretirane Din 30.—, platno Din 40.—

Narocni se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54

## Ni vse zlato,

kar dobite iz inozemstva! O tem se lahko prepričate, ako primerjate izdelke in cene poslovnih knjig knjigovoznice K. T. D. v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6 (II. nadst.), in pa tuje blago.

## Zidarja ali pečarja,

ki ima veliko prakso v oblaganju sten z belimi dlaskami (ploščami) išče Ljubljanska gradbena družba za Južno Srbijo. Zglasiti se je v Slomskovi ulici št. 19.

### FOTO-ATELJE

## ANT. URŠIČ

(V HISI TRGOVSKE BANKE)

VHOD IZ FRANČISKANSKE UL. 10/II.

E 425/26/3

## Dražbeni oklic.

Dne 12. julija 1926 ob 7. uri bo na Bledu v hotelu „Toplice“ dražba sledečih premičnin:

5 raznih oblek, avto „FORD“, 5336 a 1 harmonij in en klavir.

Najnižji ponudek: trečina izkljice cene.

Okrajno sodišče v Radovljici, odd. II., dne 5. julija 1926.

## OSEBNI avtomobili

PRAGA VIII 35 k. s., s 6 sedeži, močno tapcirana, na novo lakirana, s Bosch elektr. lučjo, v najboljšem stanju, cena 45.000 Din

PUCH VIII 38 k. s., s 6 sedeži, elektr. razsvetljava Bosch, v prav dobrem stanju cena 55.000 Din

DAIMLER, 42 k. s., s 6 sedeži, pokrito karoserijo, v dobrem stanju, sposoben za prevažanje gostov v kopalnice in potnikov iz postaje, s karbidno lučjo, 22.000 Din.

Avtomobili se lahko ogleda v tovarni cementa v Zidanem mostu.

## Nova trgovina Josip Šlibar

manufakture. Ljubljana, Stari trg, poleg Zalaznika

Cene:	Cene:	Cene:
Crepe de Chine . . . . . Din 75.—, 95.—	Delene . . . . . Din 9.—, 12.—, 18.—	Čliri za bluže . . . . . Din 25.—, 30.—
Svilnata podlaga . . . . . Din 75.—, 95.—	Kamrik . . . . . Din 12.—, 15.—, 17.—	Frutire za obleke . . . . . Din 35.—, 45.—
Vollene Kreppe . . . . . Din 60.—, 80.—	Blau druck . . . . . Din 16.—, 17.—, 18.—	Pavolnina . . . . . Din 28.—, 32.—
Etamin razni . . . . . Din 28.—, 30.—	Klot različnih barv . . . . . Din 32.—, 42.—, 48.—	Beli rips . . . . . Din 22.—, 26.—

Ob sredah in sobotah : prodaja ostankov.

## Kdor oglašuje, ta napreduje!

### Prometni zavod za premog, d. d.

v LJUBLJANI

## prodaja premog iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debele

### inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter pripoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani  
Miklošičeva cesta št. 151.

## Zahvala.

Za vsestranske, mnogostevilne dokaze iskrenega sočutja, katere sem sprejela ob smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

## dr. Franc Jurtéla

izrekam vsem najprisrčnejšo zahvalo.

Zlasti pa županu g. dr. Senčarju in gg. mestnim odbornikom za čaščece vpriporčen pogreb, velikemu županu g. dr. Pirkmaierju in soprogi, kakor vsem drugim od daleč in blizu došlim korporacijam, deputacijam, tovarišem in prijateljem za spremstvo na zadnji poti, vsem gg. govornikom za prisrčne poslovljne besede, gg. pevcem za k srcu segajoče žalostinke, sploh vsem, ki so spremlili preblagega in nepozabnega pokojnika v tako častnem številu k zadnjemu počitku.

Ptuj, dne 4. julija 1926.

Lujza Jurtéla roj. Cuček.

# TRETJE ZNIŽANJE CEN PEKOVCEV

NAJFINEJSI BELI PLATNENI PRVOTNO DIN 100- POTEM DIN 95-

BEŠČO V DRUGIH BARVAH PREJE DIN 85-

SEDAJ SAMO SE 75 Din

SEDAJ SAMO SE 75 Din

## Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5-



Ivan Legat, Maribor Vetrinjska ulica 30. Tel. int. 494

Velika veselica v St. Vidu nad Ljubljano

Učence se sprejme za prvo leto v letni učilnici

Sokolstvo okrožje priredi 18. julija 1926

Obri T. RABIC Ljubljana

Službe (dobe) Slaščičar

Kdor išče sigurne naslove, naj pride

Vajenca za trgovino sprejme Adam Kincel

Zastopniki glavni in podzastopniki (ce)

Trgovski učencem s dobrih solskih učiteljev

Trg. učenca sprejme trgovina z mesom

Vajenca se sprejme v trgovino z salaterijom

Če se trenen in dober, iskava

Urarskega pomočnika prvovrstne moči

Učence se sprejme za prvo leto v letni učilnici

Kot praktikanca sprejme trgovina z mesom

Zastopnike za Ljubljano, okoli 13 St. Vid

Vajenca za dovtrenost II. gimnazij

Pisarniška moč resna, zmorna slovenskega

Koncipijenta išče odvetnik v Ljubljani

prodajalka starejša, se sprejme v trgovino

Vajenca za trgovino in 2 vajenca za delavnico

Stavbno podjetje dvignite, prosim, dopis!

Gospodična gre k večjim otrokom

Gospodična gre k večjim otrokom

Trgovski pomočnik iskerist, išče službo

Kot sluga ali kaj silnega želi mesta

Službe iščejo Postrežnica

Blagajničarka za večletno prakso

Abiturientka realke išče primerno službo

Mehanič vešč popravila šivalnih strojev

Pošteno dekle išče službo postrežnice

Samostojen knjigovodja, bilancist

Boljša šivilja išče mesta kot pomočnica

Pletilka s strojem 6/60 prevzame vsakotrdno delo

Iščem službo kot kočijaž ali hlevski nadornik

Blagajničarka (začetnica) želi mesta

Knjižničarica išče službo v knjižnici

Gospodična 17 let stara, bi se rada izučila

Trgovski uradnik dobro vpeljan, išče zastopstvo

Trgovski pomočnik iskerist, išče službo

Kot sluga ali kaj silnega želi mesta

Krojaški vajence star 14 let, brez staršev

Čevljar ki pomočnik išče stalnega mesta

Službo h konjem išče 24letni mladenič

Učitelja želi k tili družini za pomočnika

Čevljarji! Proda se zelo poceni stroji

Peugeot-Auto 20 H, eleganten, z usnjem

Motorno kolo Indian Skaut, malo vožen

Divan še dobro ohranjen, napredaj

Mleko za dojenčke oddam od zbiranega zdravja

Punktrollerji za masazo se dobijo toploti

Pletilni stroj št. 10-80, malo rabljen

Avstro Daimler 1 1/2 ton, značaj guma

Dve lovski puški napredaj Novi Vodmat

BSA 3 1/2 s pekolico in električno razsvetljavo

Benzin motor 8 HP, v izvrstnem stanju

Stružnica (Düstenobel) za strojni pogon

Salonska obleka za srednje moško postavu

Največja zaloga poljedelskih strojev

Otroški voziček ponikljan, dobro ohranjen

čevlji št. 40 ženski visoki in nizki

Knjige 200 različnih slovenskih in nemških

Stroj za deljenje testa se proda, Poizve se pri Franc Perc

Damsko kolo za 800 Din napredaj, Ogleda

Pletilni stroj zelo dober, št. 5, se ceno

Lahek tovorni avto z novim magnetom ter sklo

Otroški voziček za sedeli in letati ter...

Otroški voziček skoro popolnoma nov, se

Poročni prstani najceneje v vseh oblikah

Novost za dame!!! Trajal valovi (Dauerwellen)

Rabljeno prilico za Harley model 1925

Pozor! Plašam najvišje cene za stare

Tovorni avto 2-3 ton v zamenjavo

Salonska obleka za srednje moško postavu

Največja zaloga poljedelskih strojev

Zastopstvo za Beograd išče dobro avdečen trgovca

Enonadstropna hiša novozgrajena, na delu v

Pravno sobo (event souporabo kuhinje)

Soba lepa, se odda blizu vlade

Dijaška stanovanja preskrbuje ga. Likar

Pravno sobo event. s souporabo kuhinje

Soba z dvema posteljnima se odda

Soba išče šivilja. Gre tudi kot

Skladišče za 10 vagonov kuriva, hlev

Gostilno kavarno, restavracijo ali

lokali za pisarne parterni, srečni mesta, na

Gostilna s trgovino na lepem kraju se odda

Mlekarna se radi ophotovanja takoj

Pravno sobo s popolnoma uprizaranim

Soba mehlovano, išče absolvt

Stanovanje 2 sob, kuhinje in priključni

Kompanjona s večjo glavnicno ilicem za

Soba posebnim vhodom, išče

Dva dijaka dijaških razredov srednjih

Stanovanje obtožbe iz 2 sob, kuhinje

tri dijake na stanovanje in brano za

Annemarie! Cottage za letovanje v

Soba v sredini mesta, v brano ali

Pravno sobo (event souporabo kuhinje)

Soba lepa, se odda blizu vlade

Dijaška stanovanja preskrbuje ga. Likar

Pravno sobo event. s souporabo kuhinje

Soba z dvema posteljnima se odda

Soba išče šivilja. Gre tudi kot

Skladišče za 10 vagonov kuriva, hlev

Gostilno kavarno, restavracijo ali

lokali za pisarne parterni, srečni mesta, na

Gostilna s trgovino na lepem kraju se odda

Mlekarna se radi ophotovanja takoj

Pravno sobo s popolnoma uprizaranim

Soba mehlovano, išče absolvt

Stanovanje 2 sob, kuhinje in priključni

Kompanjona s večjo glavnicno ilicem za

Soba posebnim vhodom, išče

Dva dijaka dijaških razredov srednjih

Stanovanje obtožbe iz 2 sob, kuhinje

tri dijake na stanovanje in brano za

Annemarie! Cottage za letovanje v

Orehi iz Bačke oddajajo velike

Državni uradnik dobro ohranjeno kolo

Soba lepa, se odda blizu vlade

Dijaška stanovanja preskrbuje ga. Likar

Pravno sobo event. s souporabo kuhinje

Soba z dvema posteljnima se odda

Soba išče šivilja. Gre tudi kot

Skladišče za 10 vagonov kuriva, hlev

Gostilno kavarno, restavracijo ali

lokali za pisarne parterni, srečni mesta, na

Gostilna s trgovino na lepem kraju se odda

Mlekarna se radi ophotovanja takoj

Pravno sobo s popolnoma uprizaranim

Soba mehlovano, išče absolvt

Stanovanje 2 sob, kuhinje in priključni

Kompanjona s večjo glavnicno ilicem za

Soba posebnim vhodom, išče

Dva dijaka dijaških razredov srednjih

Stanovanje obtožbe iz 2 sob, kuhinje

tri dijake na stanovanje in brano za

Annemarie! Cottage za letovanje v

Razno Zamenjam dobro ohranjeno kolo

Opravo spalne sobe prodam. Istočasno se oddata

2 sobi ena opremljena in druga

Abonenti se sprejmejo na dobro opol-

Otrok se sprejme v dobro okri-

Pozor, invalidi in vojne vdove!

Le čuvaj svoje zdravje zdravnik so dragi

Orehi iz Bačke pripelje, vračajo

ženitna ponudba iščem za mojo sestro

FRANCI CEMAZAR profesor

KLAVIR lep, črn, dobro ohranjen

GLASBA Klavir lep, črn, dobro ohranjen

Pes volje pasme, 2 leti star

Mlečno belo lipičanko lepo kobilo

Čuvajni pes volje pasme, 1 do 3 leta

PSA jerebičarja 3 mesec star, napredaj

ženska očala Gornji, polben najljin

Gamsbart se je izgubil od Sv. Petra

Na prodaj parna strugarna v Beogradu

POSLOVODJA za špeciialno trgovino

POSLOVODJA za špeciialno trgovino

Pozor! društva in trgovci!

MODROCE afrik, žimnate in fine

RUDOLF SEVER, Ljubljana

Agente, akviziterje za mesto

Le čuvaj svoje zdravje zdravnik so dragi

Orehi iz Bačke pripelje, vračajo

ženitna ponudba iščem za mojo sestro

FRANCI CEMAZAR profesor

KLAVIR lep, črn, dobro ohranjen

GLASBA Klavir lep, črn, dobro ohranjen

Pes volje pasme, 2 leti star

Mlečno belo lipičanko lepo kobilo

Čuvajni pes volje pasme, 1 do 3 leta

PSA jerebičarja 3 mesec star, napredaj

ženska očala Gornji, polben najljin

Gamsbart se je izgubil od Sv. Petra

Na prodaj parna strugarna v Beogradu

POSLOVODJA za špeciialno trgovino

POSLOVODJA za špeciialno trgovino

POSLOVODJA za špeciialno trgovino

POSLOVODJA za špeciialno trgovino